ULUS

20 SONKÂNUN 1936 PAZARTESİ

ON YEDİNCİ YIL. NO: 5202

Adımız, andımızdır

Heryerde 5 kuruş

Son haberlerimiz üçüncü sayfamızdadır.

İngiltere'de naiblik meclisi kurulmasına karar verildi

Londra halkı heyecan içinde

Kıralın zâfının hızla arttığı söyleniyor

Prens dö Gal, başbakan B. Baldvinle vaziyeti görüştü

Paris, 19 (A. A.) — Londradan bildirildiğine göre İngiltere kıralının hastalığının sebebi, bir soğuk algınlığıdır. Bu soğuk algınlığı, bronşlarda tahrişat yapmıştır. Bu tahrişatın bugün yarın bir zatürrie doğurması ihtimali vardır.

Doktorlar, zatürrie teşevvüşatının neticesi olduğu sanılan bir kalb arızası da görmüşlerdir.

Londra, 19 (A. A.) — Kıralın sağlık durumunda değişiklik yoktur.

Londra, 19 (A. A.) — Sandringhamda dö Gluçester ile Dük dö Kent'in bugün öğleden sonra gelmeleri beklenmektedir.

Naiblik meclisine girecek olan ingiliz kıraliçesi, kıralın bundan önceki hastalığında bir gezintide

Paris, 19 (A.A.) — Maten gazetesinin Londra muhabiri yazıyor:

"Salâhiyettar mahfillerde beyan olunduğuna göre kıralın hastalığı e

Naiblik meclisine gireceklerden: Prens dö Gal

nasında günün işlerini görecek bir naiblik meclisi kurulacaktır.

Bu meclise bilhassa kıraliçe, Prens dö Gal, Lord Şanşölye, Kenterburi başpiskoposu ve başbakan iştirak edeceklerdir.„

(Sonu 6. ıncı sayfada)

Başbetke

İKİNCİ PLÂN

Gazeteler, Ekonomi Bakanlığının ikinci beş senelik endüstri plânını tetkik edecek komisyon azasının isimlerini neşretmektedirler. Toplu ve büyük bir inşa'da disiplin, vüzuh ve tasarruf ancak plân politikası ile sağlanabilir. Bizim ihtiyaçlarımızla, vasıta ve zaman darlığı arasındaki nisbet düşünülecek olursa, ayrı ayrı bütün millî faaliyetleri plânlaştırmak fikrine itiraz edecek kimse bulunamaz.

Nasıl dış sıyasamızda hedef miz enternasyonal barış ise, ekonomi sıyasamızın hedefi milî refah'dan ibarettir. Hesablarımızı yalnız kendi ilk-maddeleri miz ve iç pazarımız üstüne kurmaktayız. Memleketi hiç bir zaman otarşi ıstırabları içine düşürecek değiliz. Ekonomide, bağınç ile arsıbağınç arasında ne büyük fark olduğunu biliyoruz: Biri, bir milletin, ancak, başka milletler tarafından sömürülmesine yarar; öteki ise milletler arasında eşid şartlı elbirliğinin güzel âhengini kurar. Toprak sâyini değerlendiren, içpazarının hareketi artan Türkiye, aynı zamanda medenî ihtiyaçları genişliyen zengin bir müşteri olacaktır. *Türkiye gibi memleketlerin endüstrileşmesinden* şikâyet edenler ve her baca tüten yeni memleketi, kapitalizm için kaybolmuş yeni bir pazar gibi görenler, bu hakikati görmezlikten gelmektedirler. Erkin bir ekonomi politikası güdemiyen koskoca osmanlı imparatorluğunun, ortanca bir Balkan devletine nisbetle, ne kadar fakir bir müşteri olduğunu 1912 ve daha önceki istatistiklere bakarak öğrenebiliriz. Enternasyonal piyasalarda, dünya endüstrisi ile rakiblik heyesi olmıyan, ve eski yeni ihtiyaçlarından şüphesiz birçoğunu dışardan temin etmek zaruretinde bulunan memleketler, bilâkis, buhranın hafif lemesine yardım eden unsurlar gibi muhakeme edilmelidirler.

Bundan başka, eğer bütün bitaraflıklar, Amerika'nın tasarladığı gibi olursa, bir gün, herhangi bir taarruza uğrayan memleketin, sancak bezi getirtmesine bile imkân kalmıyacaktır. Abluka, bir milleti asgarî müdafaa ve asgarî hayat vasıtalarından mahrum eden bir felâket olmaktan, ancak, millî endüstrinin tamamlanması ile çıkabilir.

İlk beş senelik plândan sonra, ikinci beş senelik plân haberinin halkta uyandırdığı yüksek şevk ve heyecan bu hakikatin şuurlaşmızda yer etmesinden, bu inşanın, ilk tereddüdlerden sonra, her tarafta ancak hoşnudlukla karşılanmatka olması da, yukarda saydığımız sebeblerden ileri geliyor.

F. R. ATAY

DIŞ BAKANIMIZIN CENEVRE YOLCULUĞU:

B. Aras Belgraddan geçti

Belgrad, 19 (A.A.) — Türkiye dış işleri bakanı B. Tevfik Rüştü Aras dün gece saat 22 de Cenevreye gitmek üzere buradan geçmiştir. İstasyonda başbakan Stoyadinoviç, dış işleri bakan muavini Martinatz, dış bakanlık ileri gelenleri, Türkiye elçisi, Çekoslovakya ve Romanya işgüderleri tarafından selamlanmıştır.

B. Tevfik Rüştü Aras, trenin Belgradda kısa duruşu esnasında başbakan Stoyadinoviç ile görüşmüştür.

Aras - Köseivanof görüşmesi

Sofya, 19 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Bulgar başbakanı ile Türkiye dış bakanı görüşmüşler, umumî sıyasal vaziyet hakkında fikir teatisinde bulunmuşlar ve Balkan antantı hükümetlerinin sulh eserini korumak ve inkişaf ettirmek için samimi gayretler sarfetmekte olduklarını müşahede eylemişlerdir.

BALKAN ANTANTI EKONOMİ KONSEYİ:

B. Raduleskonun söyledikleri

Bükreş, 19 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Dış bakanlık müsteşarı Radulesko Balkan antantı heyeti delegeleri şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir:

B. Radulesko, B. Titülesko'nun muvaffakiyet temenni eden telgrafını okumuş ve görüşmelerin ehemiyetini kaydederek demiştir ki:

"— Memleketlerimiz arasındaki tesanüdü ve işbirliği zihniyetini kaydetmekle, hakikatte Balkan antantının kuvvetini teyid ediyoruz ve dört memleketin menfaatlerine hizmet etmekle beraber, aynı zamanda umumî menfaatlara da hâdim oluyoruz. Umumi menfaatlar her zamandan ziyade sulhta birliği ve emniyet içinde sulhu gerektirmektir.„

Türk delegesi, bütün delegeler namına Romanya hükümetine gördükleri samimi misafirseverlikten dolayı teşekkür etmiştir.

TÜRK - SOVYET KÜLTÜR TEMASLARI

Moskova sergisi çok beğeniliyor

Moskova, 19 (A.A.) — Türk modern sanat sergisi büyük bir muvaffakiyet kazanmaktadır. Daha şimdiden 10 bin kişiden fazla ziyaretçi sergiyi gezmiştir. Serginin bir müddet daha uzatılmasına karar verilmiştir.

FRANSADA SIYASAL VAZİYET KARIŞIK.

Gelecek hafta kabine krizi çıkacakmış

Paris, 19 (A.A.) — Kabine buhranının önümüzdeki hafta zarfında çıkması ihtimali kuvvetlidir. Yarın radikal sosyalist partisi komitesi karar verirse radikal bakanlar, B. Heryot ile birlikte istifa edeceklerdir. B. Heryo, dün öğle-

(Sonu 3. üncü sayfada)

Dünkü spor hareketleri

Ankara Gücü - Çankaya berabere kaldılar

Muhafız Gücünün atlı yürüyüşü

Elma dağındaki gezinti

İstanbul şampiyonası maçlarında Güneş Hilâli, Galatasaray Eyubu. Beşiktaş Süleymaniyeyi yendiler

Dün kar sporu yapmak için Elmadağına çıkan sporculardan bir grup

(Spor haberlerini 6. ıncı sayfamızda okuyunuz.)

"Ulus„un Dil Yazıları

YOL

" Yol, voie. via„ sözleriyle " rah. ara. rue„; " odas, oymos. methode „, " tarik „, " tarih„ kelimelerinin etimoloji, morfoloji, fonetik ve semantik bakımından analizi

I.

"Yol" kelimesi, *"Ulus"* un dil anketine girmiş olan sözlerden biridir. Fransızcada bu anlamda *"voie"* ve *"route"* kelimeleri kullanılır. Bunlardan *"voie"* nin lâtincesi *"via"*, eski grekçesi *"odos"* [1] ve *"oymos"*, eski Kelt lehçelerindeki şekilleri de *"vail, wail"* ve *"weg"* dir. Aynı anlamı farsçada *"rah"* ve arapçada *"tarîk"* kelimeleri anlatırlar. *"Tarîk"* kelimesi şekliyle *"tarih"* sözünü de hatırlatır.

Bu sözleri *"Güneş - Dil"* teorisinin kanunlarına göre analiz edelim:

I. — YOL

Kelimenin etimolojik şekli şudur:

(1) (2) (3)

Oğ + oy + ol

(1) Oğ: Ana köktür. Burada manası "imtidat" tır.

(2) Oy: Ana kök mefhumunu kendinde tecelli ve tecessüm ettiren süje veya objeyi gösterir afiksitir.

(3) Ol: (. + l); ektir. Ana kök manasının, onu temsil eden süje veya obje üzerinde geniş, müphem, umumî, engin ve şâmil bir vasıfla tecelli ettiğini anlatır.

(Oğ + oy + ol = oğoyol) sözünde baştaki ana kök, kendisini temsil eden süje veya obje ile kaynaşmış, baştaki vokal de düşerek, son fonetik ve morfolojik şekil vücut bulmutur: YOL.

YOL: geniş bir imtidat demek olur ki, konkre olarak *"yol"* denilen şey de bundan ibarettir.

Not: 1. — (Yol) un abstre olan anlamı da, bu konkre manadan çıkmıştır. Herhangi bir işte umumî olarak tutulan gidiş tarzına da *"yol"* derler Bu hâde ana kökün

— Sayfayı çeviriniz —

[1] *Buradaki "d" peltek okunan bir konsondur.*

Yarı - Seyyal

YENİ DÜNYA

II. - Ahlâk

"Ahlak", demagojiye çok elverişli olan bir mefhumdur. Çünkü bütün insanlar, "ahlaklı olmak" için değilse bile "ahlaklı gözükmek" için yaşarlar. Seyahatta olan adamın hududlardan kolay geçmek için nasıl bütün "vize"leri tamam usulünde bir pasaporta ihtiyacı varsa, cemiyet içinde arızasızca yaşamak istiyen insanların da "ahlaklı görünmeleri" şarttır.

Çünkü bütün tarizler, bütün tenkidler, bütün iftiralar ve bütün hücumlar, küçük veya büyük bölümlerinde olsun, cemiyette her zaman ahlak namına yapılır. Bu, "individuel" çarpışmalarda da böyledir. Kollektif çarpışmalarda da.

Onun için eskidiği ve çürüdüğü iddia edilen bir cemiyetin tenkid edilmesi lâzım gelince, bu iki koldan yapılır: Bir yandan, onun nasıl faydadan çok zarar doğurduğu gösterilir, öte yandan da onun bütün ahlak düşkünlüklerine ve fersudeleşmiş ahlak normalarına hücum edilir.

Ve bu yüzdendir ki, rejimler ihtiyarlık çağlarına geldikleri sırada bile, elden geldiği kadar "ahlaklı gözükmeğe" çalışırlar.

* * *

Liberal devir başlamazdan önce, individuel ahlak kollektif ahlakın şiddetli surette kontrolu altında idi. Avrupada hıristiyanlık ile ortaçağın ahlak normaları birer ahlak prejüjesi haline geldiği ve bütün peşin hükümler gibi değersizleştiği halde, ferdlerle cemiyet'in hareketlerine bunlar hâkim bulunuyordu. Fakat ilk tolerans fikirleri ve bunları ortaya attıran müsbet ilimler, bu dar ahlakçılığın çerçevesini gevşetip genişletmeğe başlayalıdan günümüze kadar, individuel ahlak, en serbest ve başıboş devirlerinden birini yaşadı.

Zaten liberal devir kendi olgunluk çağına yaklaştıkça, "fred" in kendisi de dokunulmaz ve karışılmaz bir küçük "Tanrı" ölçüsüne çıkmağa başlamış ve liberal devir çağını tamamlamak yolunu tutunca "ferdi"in bütün sahalarda olduğu gibi ahlak sahasında da zorbalık ve mesuliyetsizlikleri artmıştır.

Kendine göre tasnifler yapmıştır. "Moral" ile "immoral"ı karşı karşıya bıraktıktan sonra kendisi "amoral"in cennet kadar serbest ve güzel kıyılarına kapağı atmış ve ahlaktan bahsedenlere bir takım adlar takmağa başlamıştır:

Snoblar, prütenler, ahlak softaları, phililistin'ler, kaba sofular, küçük burjuvalar v. s.

O kadar ki, bir insanın ahlakı onun kullandığı din kadar şahsî ve kimsenin karışmağa hakkı olmadığı bir nokta sayılmıştır.

"Amoral"in bir ibadet halini almasını, intellektuel sahada, mesela Oscar Wild temsil eder. İngiliz puritanizminin onu aforoz etmesini, o sıralarda bütün bir Avrupa affedememiş ve Wild'i mazlûm tahtına oturtmuştu. Amoral'in halk arasında yayılmasını ise, "çıplak" a karşı gösterilen müsamaha gösterir. Ki "çıplak" ile "erotizm"in bir araya getirilmesi liberal edebiyatın çok sevdiği ve bugüne kadar elinden bırakmak istemediği "zina" motifini beslemiştir. Ve bu motif türlü şekillere sokularak liberal çağın bütün maddî veya manevî unsurları gibi bir ticaret metaı halini almıştır.

Liberal devrin individuel ahlakı nasıl bu ise kollektif ahlakı da, buna dokunmamaktan ve bunu korumaktan ibarettir.

Liberalizmin bu ahlak normalarına karşı 1918 denberi şiddetli bir reaksyon vardır.

Bu reaksyon da memleketlere ve rejimlere göre bir kaç ayrı koldan yürümektedir. Şu var ki, bunların hepsinde müşterek bir vasıf göze çarpmaktadır. Bu müşterek vasıf da, bir yandan individuel ahlakı sıkı bir bir kontrol altına alırken bir yandan da kollektif ahlakı ön plâna almak ve bunu ötekine hâkim ve ayarcı kılmaktır.

Bugün bütün dünyada, "ahlak" gene itibardadır. Ve pek tabiî bir şeydir ki, onun yeniden müdafaası, her devrinde olduğu gibi, bu defa da, demagojik bir ölçü üzerinde yapılmaktadır. Yani dar görüş ve ve püriten görüştür ki, "ahlak"ın müdafiliğini bugün üzerine almıştır. Halbuki, dar bir görüşün idaresindeki "ahlak" tez zamanda zindandan farksız bir şey olur. "Ahlak'ın yeni den yeni ölçülere vurulması lüzumunu dar görüşün inanlı ve sofu görüşün ısrarı isbat eder ama, yeni ahlakın yeni ölçülerini hiç bir zaman dar ve sofu görüş değil, her defasında genç ve geniş görüş tayin eder. Dar görüşün ödevi eski ahlakı yıkmakla biter. Ondan sonrası, artık onun işi değildir. Çünkü ondan sonrası, bir inşa işidir. Hayatı yeniden inşa işidir. Hayat ise, ya bütün dar çerçeveleri parçalar yahud kendisi onların içinde tereddî eder. Şu halde, eski ahlak ölçüleri tasfiye edilirken hayatın yeni bir canlılık gösterdiği ve bütün cepheleri boyunca ve sahaları genişliğince o şaşırtıcı "metamorfoz"larından birini yaptığı muhakkak olduğuna göre gidip daracık ölçüler içinde hapis olmasında bir tezad hattâ bir imkânsızlık var demektir. İşte bu yüzdendir ki, yeni ahlak uğuruna mücadele, yeni bir püritanizm cereyanı yarattığı gibi bunun hemen arkasından yeni ve kendi tolerans devresini yaratmakta da asla gecikmez.

Bugünkü yeni ahlak mücadelesinde de bu istikametin ve bu tandansın mevcud olduğuna hiç şüphe yoktur. Yeni dünyamız vücud buldukça ve onun her sahadaki yeni ölçüleri eskilerini tasfiye ettikçe, yeni individuel ve kollektif ahlak ölçülerinin gittikçe daha büyük bir açıklık ve bellilik ile meydana çıkacakları tabiîdir. Burhan BELGE

İÇ HABERLER

Halkevindeki Çello konseri

anınmış artistlerden viyolenselist David Zirkin ve piyanist Karl Malli tarafından dün saat on yedi buçukta halkevinde bir konser verilmiştir.

Ankara halkevi güzel sanatlar şubesi tarafından hazırlanan bu Çello konserinde Hanri Ekles'in üç, Edvard Lalonun beş, Çaykovski'nin rokokosunun yedi varyasyonu çalınmıştır. Bugün bir türk vatandaşı olan David Zirkin on iki yaşında Petersburg konservatuvarını tamamlamış, o sırada Petersburg filarmonik orkestrasiyle Sen Sans'ın konsertosunu, Çaykovski'nin Rokokosuu çalmış ve büyük takdirlerle karşılanmıştır.

Rus inkılâbından sonra 1919 da İstanbul'a gelen ve türk tâbiyetine giren bu artist, daha sonraları Avrupanın büyük şehirlerinde verdiği konserlerle büyük bir şöhret kazanmıştır.

İstanbul'da Kaza ditalya salonunda verdiği konserler de Zirkin'i İstanbul halkına gayet iyi tanıtmıştır. Malli ise Budapeşte'de uzun zaman orkestra şefliği yapmış şöhretli bir piyanisttir.

Dün verilmiş olan bu konser dinleyicilere güzel bir musiki ziyafeti olmuştur.

Aynı sanatkârlar öteygün öğleden sonra Ankara radyosunda da bir konser vermişler ve bunda da büyük muvaffakiyet göstermişlerdir.

Bu konserde H. Ekels'in sonatı Lalo'nun konsertosu büyük bir muvaffakiyetle çalınmış, hele Çaykovski'nin rokokosunda yedi varyasyon pek ziyade canlanmıştır.

Bina vergisi nasıl alınacak?

Kamutay eldeki kanunun hükümlerini değiştiren projeyi görüşmeye başlıyor

Bina vergisi hakkındaki 1837 numaralı kanunun bazı hükümlerinin değiştirilmesine dair olan kanun lâyihası Kamutay ruznamesine alınmıştır. Kamutayın bugünkü toplantısında görüşülecek olan bu lâyiha üzerinde Dahiliye ve Maliye encümenlerinden mürekkeb muhtelit encümenle büdce encümeni esaslı tetkik'erde bulunmuş ve hükümetin projesinde ehemiyetli tadiller yapmıştır.

Lâyihanın aldığı son şekle göre,

Vergiden istisna edilecek binalara dair olan kanunun üçüncü maddesinin dokuzuncu fıkrasının şu şekilde değiştirilmesi Kamutay umumi heyetine teklif olunmaktadır. Yangın, feyezan, zelzele, hastalıklar, içtimalar, umumi sergiler ve saire gibi sebebler ve ihtiyaçlar dolayısiyle inşa edilen muvakkat mahiyetteki binalar, ihtiyacın devamı müddetince bina vergisinden muaftır. (İhtiyacın devamı Dahiliye ve diğer alâkadar bakanlıklarca müştereken tayin olunacaktır.)

Yıkılan, yanan veya ikamet ve istimal edilmez bir hale gelen ve ikamet ve istimali kanunlara tevfikan menedilen binaların vergileri mükellefler tarafından keyfiyeti ihbar için vilayet hususî idareleri varidat dayresine verilecek beyannamenin tesadüf ettiği taksiti takib eden taksitten itibaren alınmıyacaktır.

Belediye hududu içinde bulunan binaların tahriri ve iradlarının tahmini üçer kişilik komisyonlar tarafından yapılacaktır. Bu komisyonlar valiler tarafından tayin olunacak bir reisin riyasetinde biri tahriri yapılan mahallin bağlı bulunduğu vilayet umumi meclisince vilayet halkından olmak üzere kendi azası haricinden, diğeri belediye meclisince kendi azası arasından veya o belde ehalisinden olmak üzere hariçten seçilecek iki zattan terekküb edecektir. Köylerde yapılacak tahrirler için bu komisyonlara belediye azası yerine köyün muhtarı aza olarak girecektir. İstanbulda bu komisyonlara İstanbul umumi meclisi tarafından biri umumi meclis, diğeri belediye namına olmak üzere iki aza seçilecektir.

Gerek şehir ve kasabalarda, gerek köylerde çalışacak komisyonların azasına nizamname ile tayin edilecek merasim dairesinde yemin ettirilecektir.

Komisyon tarafından tahmin edilecek iradlar alâkalılara bir ihbarname ile tebliğ edilecek ve alâkalılar ihbarnamenin alındığı günü takib eden günden itibaren bir ay içinde itiraz edebileceklerdir.

İtiraz istidaları, mahallin hususi muhasebe direktörüne veya valilere ve kazalarda kaymakamlara verilecektir. Bu itiraznameler en geç on beş gün içinde istinaf komisyonuna gönderilecektir.

İstinaf komisyonu mahallin en büyük idare reisinin veya tevkil edeceği zatın reisliği altında mahallin en büyük malmemuru veya tevkil edeceği zat ile biri belediye meclisince kendi azası arasından ikisi mahallî ticaret odası tarafından seçilecek zatlardan terekküb edecektir. Ticaret odası bulunmıyan yerlerde son iki azayı da belediye meclisi seçecektir. Her kaza ve vilâyet merkezinde bir istinaf komisyonu bulunacaktır. Büyük mıntakalarda dahiliye bakanlığının müsaadesiyle müteaddid istinaf komisyonları teşkil olunabilecektir. İstanbul'da en büyük malmemuru yerine varidat tahakkuk müdürleri veya tevkil edecekeri memurlar istinaf komisyonunda bulunacaklardır.

İstinaf komisyonu kararları alâkadar mükellefler veya hususi idare varidat memurları tarafından temyiz olunabilecektir. Temyiz müddeti, kararın tebliği gününü takib eden günden itibaren otuz gündür. Merkezde bulunacak temyiz komisyonu, her üçü de maaşlı olmak üzere bir reis ve iki azadan terekküb edecektir. Reis ve azaların hukuk fakültesinden yahud siyasal bilgiler okulundan veya ticaret okulunun yüksek kısmından mezun olmaları şart tutulmuştur. Reis ve azalar, adliye vekâletince en aşağı ikinci sınıf hâkim vasfını haiz olarak gösterilecek üç namzed ile maliye, dahiliye vekâletlerince en az üç sene müddetle altıncı veya daha yukarı derecede maliye ve dahiliye memuriyetlerinde bulunmuş olanlardan gösterilecek üçer namzed arasından bakanlar heyeti tarafından seçilecektir. Bu komisyon reis ve azaları muallimlik de dahil olmak üzere başka bir vazife alamıyacaklardır.

Bir şehir, kasaba veya köyün tamamında veya bir mahallesinde veya meydanında ve yahud sokağında bulunan binaların iyradları herhangi bir sebeble yüzde 15 nisbetinde artar veya eksilirse on senede bir yapılacak umumi tahrirden maada mükelleflerden bir veya bir kaçının veya hususi idareler varidat memurlarının talebleri üzerine tadilât yapılabilecektir. Bu kanunun neşrinden sonra umumi tahrir neticelerinin meriyete girdiği yerlerde meriyet tarihinden itibaren 3 sene geçmedikçe münferid tadilât istenemiyecektir. Kayıd hataları ise her zaman düzeltilebilecektir.

Lâyihaya eklenen muvakkat bir maddeye göre de temyiz komisyonu reis ve azaları hakkında bu lâyihada yazılı kayıdlar ancak bu kanunun meriyete girdiği tarihten sonra yeniden tayin edilecekler şamil olacaktır. Hâlen mevcud reis ve azalara, bu vazifelerde kaldıkları müddetçe maaş yerine ücret de verilebilecektir. Lâyiha kanuniyet kesbettikten sonra bir haziranda meriyete girecektir.

Dünkü filarmonik konser

Cumur Başkanlığı filarmonik orkestrasının Maystro B. Praterios idaresinde dün vermiş olduğu konserin en mühim tarafı, Bruckner'in romantik senfonisinin Türkiye'de ilk defa olarak çalınmışıydı. Orkestranın, bu senfoninin icrasında gösterdiği mükemmeliyete yakın icra bilhassa takdir edilmiş ve çok alkışlanmıştır.

Bundan sonra Mussorgsky'nin geçen hafta da çalınmış olan "çıplak dağ üstünde bir gece„ si tekrarlanmış ve nihayet Zoltan Kodaly'nin "Maraşça dansları„ macar ruhunu o kadar canlılık ve hassasiyetiyle aksettiren bu güzel neşeli parçalar çalınmış ve pek çok alkışlanmıştır.

Konserde Başbakanımızla, Parti Genel Sekreterimiz, Milli Müdafaa ve Kültür Bakanlarımız ve kordiplomatikten pek çok simalar hazır bulunmuşlardır.

Günden güne daha büyük bir mükemmeliyetle çalan orkestramızın konserleri Ankara halkı için hakiki bir ruh gıda olmuştur.

Edirnede kredi kooperatifleri

Edirne, 19 (A.A) — Merkez kazasında ve vilayetin öteki kazalarına bağlı bütün nahiyelerden mevcudlara ilave olarak yeniden birer yeni kredi kooperatifi kurulmaya başlanmıştır. Bu cümleden olmak üzere dün Parti başkanı B. İbrahim Akıncının reisliği altında bir heyet Havzaya giderek orada kooperatifin esaslarını atmışlardır.

Bu kooperatifler köylerde de, köyler bölgelere ayrılmak suretiyle kurulacaktır.

Kitap ve kitapçılık

Memleketimizde ve yabancı dillerde yeni çıkan ve bunlar arasında tavsiyeye değer olan eserleri bir araya toplamak suretile (Kitab ve kitabçılık) adında yarım aylık bir mecmua çıkarılmağa başlanmıştır.

"Ulus„ un Dil Yazıları

(Başı 1. inci sayfada)

"imtidat" anlamı kafamızın düşünüşündeki imtidada bağlanarak, bir işi düşünmede zihnimizin umumî ve geniş imtidadı, o işte tuttuğumuz *"yol"* demek olur.

Ana kökün ve onun yerini tutan *(oy)* elemanının bir anlamı da "akıl" dır. *"Yol"* un abstre anlamı, ana köke bu mana verilere de izah edilebilir. Bu takdirde *(yol)*: aklın herhangi bir süje üzerinde geniş ölçüde tecellisinden ibaret olur ki "meslek ve mezhep" anlamlariyle *(yol)* da budur.

II. — VOİE

Not: 2. **— Bu anlama olarak kullanılan fransızca *"voie"* kelimesiyle bunun lâtincesi olan *"via"* ve Keltçesi olan *"vail"*, *"wail"* ve *"weg"* sözlerinin etimolojik şekillerini *"yol"* un etimolojik şekli ile altalta yazarak karşılaştıralım:**

	(1)	(2)	(3)	(4)
Yol	: Oğ	+ oy + ol	+	.
Voie	: oğ	+ ov + uğ	+	ağ
Via	: iğ	+ iv + iğ	+	ağ
Vail	: ağ	+ av + ay [*]	+	.
Wail	: ağ	+ av + ay [*]	+	.
Weg	: eğ	+ ev + eg	+	.

Bu tablonun göz önüne koyduğu dil manzarası şudur:

(1) Oğ, iğ, ağ, eğ: **hep "imtidat" anlamı veren *"V. + ğ"* ana kökünden ibarettir.**

(2) Oy, ov, iv, av, ev: **hep ana kök anlamını temsil eden elemandır. "V = y" olduğu malûmdur. Burada görülen şekiller de bir *(V. + y "v")* den ibarettir.**

(3) **Bu kısımda asıl eleman genişlik, umumîlik ifade eden *(. + l)* ekidir. Türkçesinde bu eleman açıkça mevcuttur. Keltik aslında da *(i)* ile birleşerek "y" telâffuzu almış olan bu *"l"* yi - söyleyişte değilse de, imlâda - görüyoruz. Bu halde *". + ğ"* ve *". + y"* leri de bu *". + l"* den değişme gibi alabiliriz.**

Böyle almayıp ta doğrudan doğruya *(. + ğ "y")* olarak telâkki etsek bile, yine mana bozulmaz. çünkü bu takdirde bu eleman mefhumun süje veya objesine delâlet eder ki "imtidat" anlamının bir süje veya obje üzerinde tecellisi manası çıkmış olur.

(4) Yalnız fransızca ve lâtince şekillerde görünen bu *"ağ"*, kelimeyi isimlendiren son ektir [2].

Görülüyor ki bütün bu kelimeler bizim *"yol"* sözünden başka bir şey değildir.

III. RAH, ARA

Not: 3. **— Farsçada yol manasına kullanılan *(rah)* kelimesinin etimolojik şekli şudur:**

(1) (2) (3)
Ağ + ar + ah

(1) Ağ: **"İmtidat" anlamına ana köktür.**

(2) Ar: **Ana kök anlamının herhangi bir süje veya obje üzerinde tekarrür ve temerküzünü anlatan ektir. O süje veya obje de**

(3) Ah: **elemaniyle ifade edilmiştir.**

Bu analize göre *"Ağ + ar + ah = ağarah"*, - ana kök kendisinden sonra gelen unsurla kaynaşarak ve baş vokal düşerek - *"rah"*: herhangi bir süje veya obje üzerinde imtidat mefhumunun tekarrürünü anlatır ki, bu da Türkçenin *"ara"* kelimesinin aynıdır.

İki kelimenin etimolojik şekillerini altalta yazalım:

(1) (2) (3)
Rah: ağ + ar + ah
Ara : ağ + ar + ağ

Görülüyor ki *"rah"* ın manası iki yer arasındaki imtidattan, aralıktan başka bir şey değildir.

Hâtıra. — Fransızca *(rue)* kelimesi de bu sözlerin aynıdır.

İ. N. DİLMEN

[Bu analizin alt tarafını yarınki sayımızda okuyunuz].

[*] *Bu iki "ay" ın asıl yazılışlarındaki "il" elemanına dikkat edilmelidir. Avrupalılarca "y" gibi okunan bu imlâda "yol" daki "l" elemanının arkaik varlığı kendini göstermektedir.*

[2] *Fransızca ve lâtincede görünen bu "ağ + uğ" ve "ağ + iğ" şekilleri de bunların Keltik asıllarında olduğu gibi düşmüş bir "l" nin yerini tutmak üzere kurulduğu hissini vermektedir.*

İstanbul mektubu

Yazının bir başka türlüsü

Hükümet denizcilik işlerini bir elden idareye karar verdi. Çünkü;

1 — Kamutay biri 1923 öteki 1924 de neşrettiği iki kanunla (380 ve 597 numaralı kanunla) bir taraftan seyrisefaini-devlet denizciliğini- kuvvetlendirmeğe çalışırken diğer taraftan 1924 de neşrettiği başka bir kanunla (418 numaralı kanun) hususî armatörler için bir çok muafiyetler kabuletmiş bu suretle; hükümete hususî teşebbüslerle-ihtısas, saî ve sermayelerinden istifade için- tam bir elbirliği ile çalışmak direktifini vermişti.

Bu tecrübe oldukça uzun sürdü. Ve şu neticeleri verdi:

A — Memleketin işler sermayesinden büyük bir kısmı hususî teşebbüsler kanalile denizcilik işlerine yatırıldı. Bir çok büyük sermaye sahipleri tek başlarına veya şirketler halinde denizcilik işlerine başladılar. Her türlü nakliyat (posta, eşya) için ihtiyaçtan fazla vapurlar satın aldılar.

B — Denizcilik işlerine hususi teşebbüsün ihtiyeçtan fazla sermaye yatırması ve deniz yollarına ihtiyaçtan fazla vapur koyması vapurcular arasında gerek biribiri gerekse devlet işletmesi aleyhine rekabetlere yol açtı. Memleket sahillerinde insan ve eşya nakliyatı bu vapurlara iş verecek kadar büyük olmadığı için, sefer ve ücret tarifelerinde baş döndüren hareketler başladı. Vapurlar ancak işi bol iskelelerde toplandılar, seferlerini yalnız bu iskelelere yeptılar. Ve ücret tarifelerini işletme masraflarını karşılayamayacak kadar ucuzlattılar.

C — Nakliyatı az olan veya hiç olmayan küçük iskeleler devlete kaldı. Bu yüzden, hem devlet büdçesinin zararı arttı, hem de hususî teşebbüsler aralarındaki rekabetler yüzünden sermayelerinin büyük bir kısmını kaybettiler.

D — Memleket deniz yollarında memleket iktisadiyatı için tehlikeli bu seferler ve tarifeler anarşisinin tam içine yuvarlandı.

Bu tecrübede millî sermayemizin kaybı ne kadardır? tarifeler ve ücretler anarşisinden memleket mahsulleri ne zararlar görmüştür

İsteyenler bu suallerin cevaplarını rakam halinde, kamutayın zabıtlarında yıllık büdçe kanunlarının ve bilhassa 2068 numaralı kanunun esbabı mucibe mazbatalarında bulabilirler.

2 — Kamutay hem bu iki türlü zararın (devlet ve hususî teşebbüs) önüne geçmek, hem de memleket mahsullerinin talihini bu nakliyat anarşisinin varacağı ıstırablı neticelerden kurtarmak için 2806 numaralı kanunu neşretti. Bu kanunla Türkiye iskele ve limanları arasında posta seferleri işini (âmme hizmetleri) çerçevesinde devlet inhisarına aldı. İnhisarın işletilmesini Seyrisefaine verdi. Vapur sahiblerine de Seyrisefainin teşkil edeceği bir şirkete girmek mecburiyetini yükletti.

Bu; o zamana kadar alışılmış olan serbest sisteme oldukça aykırı ve zecrî bir tedbir idi. Bir alay şikâyetlere, aksi de yapılabilirmiş gibi uzun itirazlara yol açtı.

İşte o zaman, yeni İktısad Vekili olan, Celal Bayar, şahsî bütün otoritesini, kanunî bütün salâhiyetlerini kullanarak şahsî teşebbüse, talihini bir daha deneyecek ikinci bir tecrübe imkânı verdi.

Ücret ve sefer tarifelerini devletin kontroluna alarak, deniz yolları idaresinin yanında aynı hak ve salâhiyetlerle, hususî vapurculuk şirketinin çalışmasına müsaade etti.

Üç yıl kadar süren, bu tecrübede;

Türk sahilleri arasında yapılan nakliyat iki ayrı teşekküle kâr temin edecek, hattâ zararsız işlemelerine imkân verecek genişlikte olmadığı, ve sefer tarifeleri mutlaka nakliyat şirketlerinin kârlarına göre yapılamıyacağı,

İçin, müpset netice veremedi. Biri devlete öteki hususî teşebbüse aid olan, iki ayrı teşekkül bu gelir azlığı yüzünden,

a - Vapurlarını tamir edemez,

b - Borçlandıkları müesseselere borçlarını ödiyemez.

Bir hale geldiler. Yeni bir çöküntü başladı. Devlet masrafını ödiyemediği için İstanbul - İzmir - Pire - İskenderiye arasında tesis ettiği deniz seferlerini tatil mecburiyetinde kaldı.

Ve tekrar eski noktaya; Türkiyede, deniz, kara, hava yolları, ve tarifeler meselesinin, ancak, Türkiyenin siyasî, iktısadî, coğrafi, kültürel ilah. ihtiyaçlarına göre, - bir âmme hizmeti - meselesi olduğu noktasına dönüldü ve bir elden idare kararı yenilendi.

Ne yapılmalı idi?

Tenkid yapan ve tenkid yapmak istiyen bir gazetecinin tenkidden önce öğrenmek mecburiyetinde olduğu birçok şeyler vardır. Memlekete faydalı neşriyat yapmak demek, bütün tedbirlere, bütün hareketlere, bütün kararlara, alabildiğine, uluorta saldırmak, - sayısı az da olsa - bir kari kalabalığı bu tedbirler aleyhine hazırlamak demek değildir.

Gazeteci en az gazetesini okuyan kariine karşı dürüst ve müspet olmak, kariini şahsî ve yanlış hükümleriyle şaşırtmadan açık bir neticeye ulaştırmak mecburiyetindedir. Ve bu mecburiyet hem meslekî, hem de ahlâkîdir.

Neşet Halil ATAY

Cenevre toplantısının arifesinde

Konsey italyan - habeş ve Sovyet - Uruguay anlaşmazlıkları hakkında ne karar verecek?

Cenevre, 19 (A.A.) — Görünüşe göre milletler cemiyeti konseyi bu seferki toplantısında ruznameye dahil ehemiyetli meseleleri hiç değilse esas bakımından halletmeye çalışacaktır. Bu meseleler başlıca iki tanedir:

İtalyan - habeş anlaşmazlığı ve Sovyet - Uruguay münasebetlerinin kesilmesi üzerine Sovyetler tarafından yapılan şikâyet.

Bu meselelerden her ikisi de konseyde uzun münakaşalara yol açacağa benzemiyor.

Laval - Hor projesinden vazgeçilmesindenberi siyasi vaziyette anlaşmazlığın tamamen uzlaşma yoluyla halledilmesine imkân verecek hiçbir hâdise olmamıştır.

Zecri tedbirlere gelince, hiç kimse bu bu mesele etrafında derin bir münakaşaya girişilmesini düşünmüyor. Bilakis ki konsey başkanı 18 teşrinisanide toplıyacaktır. Fakat bu, zecri tedbirlerin iki aylık tatbiki neticesinde hasıl olan vaziyeti gözden geçirmek için olacaktır.

Zecri tedbirlerin petrola da teşmili meselesine gelince, komite yapsa bile bu meseleyi gözden geçirmek için bir eksperler tali komitesi tayin edecektir.

Sovyet - Uruguay hâdisesi genişliyecek mahiyette değildir. Sovyet delegesi Litvinof ve Uruguay delegesi Guani, hükümetlerinin görüşlerini anlatacaklardır. Umumi kanaat şu merkezdedir ki, konsey, azasından üçünü her iki tarafça kabul edilebilecek bir formül hazırlamaya memur edecektir. Temin olunduğuna göre, hâdise yarın açılacak toplantı devresinden öteye devam etmiyecektir Konseyin bu toplantısı, ingiliz kıralının hastalığı ve Fransada kabine buhranı tehlikeleri gibi müşkil şartlar altında açılmaktadır. Konsey toplantısının bunlardan müteessir olmasından korkuluyor. Şimdiden bilinen bir şey varsa o da gerek Eden'in gerek Laval'in istedikleri kadar konseye vakıtlarını hasredemiyeceklerdir.

İngiliz - leh ve fransız dış bakanları Cenevreye gittiler

Londra, 19 (A.A,) — B. Eden yanında dış bakanlığı bir çok erkânı bulunduğu halde Cenevreye hareket etmiştir. Eden her türlü beyanattan imtına etmiştir.

DIŞ HABERLER

FRANSADA SIYASAL VAZİYET KARIŞIK.

Gelecek hafta kabine krizi çıkacakmış

(Başı 1. inci sayfada)

den sonra B. Laval ile görüşmüş ve istifasını resmen B. Laval'in Cenevreden dönüşünden sonra vereceğini söylemiştir. Bu dönüş ihtimali salı günü olacaktır.

Radikal bakanların toplantısında B. Heryo parti başkanlığından istifasında ve bu başkanlığa tekrar namzetliğini koymamakta ısrar etmekte olduğunu söylemiştir.

Paris mahfilleri, bilhassa sağcenah mahfilleri, B. Heryo'nun kararı hakkında sinirli ve hattâ bazan acı düşünceler yürütmektedirler.

Hükümete yardımcı olanlar, muhtemel bir malî buhranın tehlikesini ehemiyetle kaydetmekte ve böyle bir buhran ihtimalinden bank dö frans müdürü B. Tannori'nin B. Heryo'ya bahsetmiş olduğunu ilâve eylemektedirler.

Şimdiye kadar borsadaki temayüller sakindir.

Daladye radikal partisi reisi seçüai.

Paris, 19 (A.A.) — Radikal sosyalist partisinin icra komitesi bugün Ernest Perney'in başkanlığında toplanmıştır.

Başkan Perney, B. Heryo'nun parti reisliğinden çekilmekte olduğunu esefle kaydettikten sonra Daladye'nin tek namzet bulunduğunu bildirmiştir.

Daladye ancak B. Heryo namzet olmadığı takdirde namzetliğini koyduğunu söylemiş ve demiştir ki: "— Sizden şunu isterim ki reyinizle, partiyi alın yazısının seviyesine çıkaracak olan radikal bir siyasayı teyid edesiniz.,,

Daladye alkışlarla ve yalnız beş muhalifle radikal sosyalist partisi başkanlığına seçilmiştir. B. Heryo da Daladye'nin teklifi üzerine partinin fahri başkanlığına seçilmiştir.

Radikal partisi icra komitesinin kararı.

Paris, 19 (A.A.) — Radikal sosyalist partisi icra komitesi bir karar sureti kabul etmiş ve celseyi tatil etmiştir.

Bu karar suretinde hemen hareket birliği ve parlamento grupunda reyler verilirken parti disiplininin konulması istenilmekte ve Laval'in fikirleri ve metodları ile parti programının dış siyasa ve içerde mürtecilerin silâhsızlandırılması ve buhrana karşı savaş hakkındaki hükümlerine taban tabana aykırı olduğunu müşahede eylemekte ve nihayet cumuriyetin ve sulhun büyük bir özen ile korunması hususunda parti azalarına itimadını beyan etmektedir.

Paris, 19 (A.A. — Lehistan dış işleri bakanı B. Beck, saat onda buraya gelmiş ve leh büyük elçisi ile dış işleri bakanlığı genel sekreteri B. Leger tarafından karşılanmıştır.

B. Beck, saat 13 de Cenevreye hareket edecektir.

Paris, 19 (A.A.) — B. Laval bugün Cenevre'ye hareket etmiştir. Ve bu akşam oraya varması muhtemeldir. Fakat milletler cemiyeti konseyinin diğer azası, bilhassa Eden yarın sabah Cenevre'de bulunacaklardır. Konsey ilk toplantısını yarın öğleden evvel saat 11 de yapacaktır.

BB. Eden ve Laval Cenevrede çok kalmıyacaklar

Cenevre, 19 (A.A.) — Fransada bir kabine buhranı çıkması ihtimaline ve İngiltere kıralı Jorjun hasta olmasına binaen B. Laval ile B. Edenin Cenevredeki ikametlerini kısaltacakları sanılmaktadır. Bu sebeblerden dolayı Milletler Cemiyeti konseyi, her şeyden önce ruznamedeki esaslı meseleleri görüşecektir. Bu arada şu mesele vardır. "Diplomaası münasebetlerin Uruguay tarafından kesilmesi üzerine Sovyetler tarafından vaki müracaat.,,

General Grazianinin emri:

"Düşmanı durmadan kovalayınız ve boyuna taarruz ediniz!,,

Roma, 19 (A.A.) — "Düşmanı durmadan kovalayınız ve boyuna taarruz ediniz.,, Bütün ordu çadırları içerisinde General Graziani'nin neşrettiği ordu emri bundan ibarettir. İtalyan kollarından birini takib etmekte olan "Popolo di Roma" gazetesi muhabiri "Ganale Dorya,, cephesindeki harekâtı şu suretle tefsir etmektedir:

"Herşeyden önce habeşlerin tehdidlerine engel olmak için (Dolo) ile Malkarya arasında çok kuvvetli istihkâmlar yapıldıktan sonra, italyanlar bazı keşif taarruzlarımda bulunarak Uebbi Gestro ile Ganarya Dorya, Bukurale, Anino ve Areri mevkilerine kadar ilerlediler. İtalyan tayyarecileri Ganardorya'dan aşağı inen ve ormanlar arasında gizlenen bütün habeş tecemmülerini şiddetle bombardıman ettiler. Güneş batarken italyan kumandanlığı taarruz kararını verdi. Askerler harekete geçtiler ve nehir yataklarını takib ederek düşmanı aramaya başladılar. Mitralyözlü otomobiller ve tanklar önde gidiyorlardı. Ayın 13 ünde İsveç kızılhaç hastahanesinin italyanlar tarafından bombalandığı yerden az ilerde düşmanla karşılaştılar. Habeşler dağ yamaçlarında gizlenmiş oldukları halde italyanlara şiddetli bir ateş açtılar. O vakit Somali arablarından iki tabur tanklarla kuvvetli müdafaa mevzilerine sığınmış olan düşman üzerine atıldılar. Bir taraftan topçu ve bir taraftan tayyare kuvvetleri birçok mitralyöz yuvalarını susmağa mecbur ettiler. Muharebe 13-14 gecesi sabaha kadar devam etti. Şafakla beraber habeşler italyan motorlu kuvvetlerine taarruz ettiler. Fakat hücumları kanlı mitralyöz ateşlerile akim bırakıldı. Habeşlerin mukavemet kuvveti gittikçe düşüyordu. 14 akşamı italyan kıtaları habeşleri koruyan büyük hendekler içerisine hücum ettiler ve kanlı muharebelerden sonra yüz kadar esir, iki mitralyöz ve bir radyo istasyonu aldılar. Bundan sonra motorlu kuvvetler ilerlemeye başlıyarak hareket noktalarından 200 kilometre kadar Habeşistan içine sokuldular.,,

General Graziani'ye yardımcı kuvvet gönderiliyormuş.

Adisababa, 19 (A.A.) — Dolo mıntakasındaki askerî harekât hâlâ bütün şiddetini çekmekte devam ediyor.

Cumartesinden beri italyanlar mukabil taarruzlarına nihayet vermişler ve kıtaların yeniden tecemmuuna koyulmuşlardır. Haber alındığına göre, yeniden iki fırka asker İtalya dan Mogadişo limanına getirilecek ve Dolo mıntakasında yapılması muhtemel yeni taarruzda kullanılacaktır.

Ras Desta da kendi ordusunun tecemmuu ile uğraşmaktadır .Bu ordu Grand de Doria ve Vebs arasında tahaşşüt etmektedir. İtalyanları izaca devam için keşif kolları gönderilmektedir. İtalyanlar da tank ve zırhlı otomobillerle keşif hareketlerinde bulunmaktadırlar. İtalyanlar hava kuvvetlerini de azamî derecede faaliyete koymuş bulunuyorlar.

Danakil cephesinde tam bir sükûnet vardır.

İtalyan tekzibleri

Roma, 19 (A.A.) — İtalyan tayyarelerinin Dessie civarında bir ingiliz seyyar hastanesini bombardıman ettikleri ne ve bu yüzden 14 kişinin öldüğü ve 35 kişinin yaralandığına dair bir ingiliz gazetesinin verdiği haber, tamamiyle uydurmadır

Hiçbir italyan tayyaresi altı kı[illegible] evvelden beri Dessie mıntakasında bombardıman yapmamıştır.

Habeşler, italyanların cenub cephesindeki zaferlerini tekzip ediyorlar

Londra, 19 (A.A.) — İtalyanlar bir hafta önce Dolo'nun şimalinde başladıkları taarruzun tam bir muvaffakiyetle devam ettiğini ilân ederken, bunun aksine olarak habeşler, herhangi bir italyan zaferinin mevzuubahs olamıyacağını iddia etmektedirler.

Bugün neşredilen habeş resmi tebliğinde, italyanların Ogadende büyük bir muzafferiyet kazandıkları, dört bin habeş öldürdükleri ve 120 kilometre ilerledikleri kati olarak reddolunmaktadır. Tebliğde deniliyor ki: "Cenub cephesinden 13 sonkânunda gelen haberlere göre, gazlı bombardımana uğramaktan sakınmak ve daha elverişli mevzilere yerleşmek üzere habeş kuvvetleri bir az geri çekilmişlerdir. Bu şartlar altında italyanlar habşlere ağır zayiat verdirdiklerini ve bir çok esir aldıklarını iddia edemezler.

Bu haberler, yakında toplanacak olan milletler cemiyeti konseyi üzerinde bir tesir uyandırmak için ihtimal italyanlar tarafından uydurulmuştur.

Yukarda bahsedilen tebliğ, habeşlerin kızılhaç işaretlerini suiistimal ettiklerine dair italyanlar tarafından ileri sürülen iddiaları da tekzib etmektedir.

Biribirlerini tutmayan bu haberlere rağmen, uzun hazırlıklardan sonra başlıyan italyan taarruzunun bir dereceye kadar hedefini elde etmiş olması çok tabiidir. Bu hedefin de italyanların uzun zamandanberi istihdaf ettikleri Harrar üzerine yürümelerine sol cenahlarını tehdid etmek suretile engel olan Ras Destanın ordusunu dağıtmak olması muhtemeldir.

Öte taraftan, öyle sanılıyor ki, italyanlar hava bombardımanlarından korunmak için daha elverişli mevzilere çekilmek üzere harekete geçmiş olan habeş kuvvetlerinin bu hareketlerinden istifade ederek büyük bir muharebede boy ölçüşmek fırsatını bulmuşlardır. Filhakika habeşler, italyanlarla bir meydan muharebesinde karşılaşacak derecede silahlandırılmış ve tensik edilmiş değillerdir ve böyle bir muharebede habeşlerin ağır zayiata uğramış olmalarına hayret edilmemek lâzımdır.

Şimal cephesinde italyanlar, şiddetli yağmurlar başlamazdan önce işgal etmekte oldukları mevzileri zabtedilemez bir hale koymak için faaliyetle siper kazmakta ve tahkimat yapmaktadırlar.

Bir şayiaya göre habeşlerin Tigrede Makallenin cenubu şarkisinde yapmış oldukları taarruz, italyanları Enderta bölgesinden çekilmeye mecbur etmiştir.

İtalya'da büyük bir patlama

Roma, 19 (A.A.) — Bir oksijen tüpünün patlaması yüzünden asit sürfürik fabrikasında şiddetli bir yangın çıkmıştır.

Roma, 19 (A.A.) — Bari yağ fabrikasındaki kazaya sebeb oksijen kabının patlaması olmubtur. Bu patlama neticesinde fabrikanın merkez kısmı yıkılmıştır. Bu sırada fabrika çalışmakta idi.

Hemen yangın baş göstermiş, benzin deposu tehlike altına girmiştir. sayısı 24 olan ilk yaralılar hayatlarından ümid kesilecek derecede ağırdırlar. bir işçi ve bir itfaiyeci ölmüştür.

Edebiyat ve tarih

İliada ve Odisenin kaynakları

Eski yunanlılardaki ilk edebî mahsullerin, epopelerin esası etilerden alınma olduğunu bundan önceki yazımızda söylemiştik. Bu iktıbaslar için tarihçiler bize iki yol ve iki zaman göstermektedirler. Biri oldukça eski bir devre aiddir. Milattan evel 1400 yıllarında Eti imparatorluğu Eğedeki Ahiyava (= Akalarili) ülkesiyle pek sıkı münasebette bulunuyordu; hattâ arada bir ittifak bile vardı. BuMikeen devrinde bir çok çivi yazılı eserler Ege medeniyetine intikal etmiş olabilir. Bu hususiaki kesin hükümler dökümanlar ele geçtikten sonra verilecektir.

Asıl iktıbasın daha sonraki devirlerde olduğuna dair deliller daha kuvvetlidir. Homerde Uranus'un erkekliğinin elden gitmesine dair bir işaret yoktur. Bu hikâyeyi ondan sonraki çağdaşı Hesiod anlatıyor. O bu bahis üzerinde fazla duruyor (254-210 Theogonie) ve bunu ilk önce kendi anlattığından dolayı da iftihar ediyor. Bu kısmın yalnız Hesiod'da bulunması onun zamanına aid bir hikâye olduğunu gösteriyor. Homer gibi Hesiod da Firikya kıralı Midas (M. E. 695 - 738) in çağdaşı idi. Midas zamanında Firikya ülkesi Asurilerle yapılan harblarla Kilikyaya kadar, Etilerle yapılan harblarla da Boğazköyündeki Eti payıtahtına kadar genişlemişti. Bu tarihe kadar Eti devleti bir çok sülale değiştirmişti. M. E. 1190 danberi Eti devleti Kanişlerden hakimiyetini almış olan Tabalilés elinde bulunuyordu. Bunlarm devri çok sürmeden devrildi. Sıyasal hakimiyetin değişmesinden, çivi yazısı yerine hiyeroğlifin kaim olmasından, Etilerin kültürü müteessir olmadı. Şen ilâhlarmın mâbetleri romalılar devrine kadar varlığmı muhafaza etti.

Firikyalılar zamanında Eti ananelerinin ne kadar şiddetle devam ettiğini Midas'ın bir Eti kıralının unvanını taşıması da bize göstermektedir.

Firikya hakimiyetinin kucağında Eti, Asuri, firikyalı ve yunanlı unsurlardan müteşekkil bir kültür doğmuştu. Midas'ın ölümü (695) sırasında Kimmer'lerin istilasiyle bu kültür vakıtsız yıkıldı.

Firikya hakimiyeti çok kısa sürmekle beraber Eti kültürünü Ege medeniyetine nakletmesi dolayısile dünya tarihinde çok ehemiyetli bir yer kazandı.

Muhtelif ar eserlerinde şark uslübünün belirmesi dolayısiyle eski yunanın bu devrine arkeoloğlar "şark devri,, adını verirler. Gene bu esnadadır ki ilk yunan şairleri Homer ve Hesiod garbî Anadoluda Horri destanlariyle ve Etilerin ilâh masallariyle heyecanlandılar ve bunları Grek istiline soktular; Kumarbi destanındaki ayakları kanadlı ilâhlar tasvirini motifleri istihfaf etmiyerek aynen aldılar.

Bu izahlar bize gösteriyor ki, eski yunanlıların ilk devre aid dinî ve edebî mahsulleri, destanlardaki maddelerin iktıbası kısmen Mikeen devrine çıkabilirse de, bir çokları daha sonraki devirlerde alınmıştır. Bu eserlerdeki tarih tasvirleri karekter ve mana bakımından şarkın ilâhlar tarihile aynı mahiyettedir.

Böylece İlyada ve Odisenin iç yüzü eyice bilindikten sonradır ki bu eserlerden tarih ve coğrafya bilgisi bakımından edilecek istifadenin şekli de az çok belli olur.

H. S. Selen

Yabancı gazetelerde okuduklarımız

Harbın lehine bir destan

Büyük harbta alman Genel Kurmayını idare etmiş olan meşhur general Ludendorf "Mutlak Harb" ismi altında yazdığı bir eserle büyük bir hâdise yaratmıştır. Bu eserde Ludendorf tarafından müdafaa edilmiş olan tez hakkında bir fikir vermek için bu eserden parçaları aşağıya alıyoruz:

MUTLAK HARBIN TARİFİ

Harb bir milletin mevcudiyetini muhafaza için harcadığı en yüksek gayrettir. Bu yüzden, "mutlak" sıyasasının hedefi, daha sulh zamanında, milleti bu hayat ve ölüm mücadelesine, mücadele ateşinde cüce kalmıyacak veya düşman tarafından mahvedilmiyecek kadar sağlam temeller kurmak mücadelesine hazırlamak olmalıdır.

Harbın şekli değişmiştir, sıyasanın da şekli değişmiştir. Bunun içindir ki sıyasanın harba karşı tavrını değiştirmek doğru olur. Clausewitz'in bütün nazariyeleri sepete atmaktan başka bir işe yaramaz. Harb ve sıyasa ancak milletin üstünlüğünü temine hizmet etmelidir, harb milletin yaşamak iradesinin en ulvî tezahürüdür. Onun içindir ki sıyasa harbın emrine verilmelidir.

TAARRUZ VE MÜDAFAA

Clausewitz'in yaptığı ve bazı teoricilerin hâlâ da yaptıkları gibi, harbın ideal şekli müdafaa mı, taarruz mu olduğunu, ve düşmanın gelmesine müsaade ederek ancak onun kuvvetleri fazla yıprandığı zaman taarruza geçmek askerlik sanatının en yüksek taktiği olup olmadığını münakaşa etmek boştur. Bütün bunlar, "mutlak harb" ın vahimlik ve basitliğiyle tezad halinde olan tehlikeli oyunlardır. Müsaid bir yerde ve kuvvetli mevzilerde mukavemet etmek, taarruz edenin bu mevzileri ele geçirmesinden daha kolayı olduğu iki ile ikinin dört edişi kadar doğrudur. Böyle anlaşılınca, hattâ bütün orduları biribiriyle, karşılaştıran harblarda bile, müdafaa taarruzdan daha müsaid görünebilir.

Fakat her şeye rağmen, taarruz, neticeyi alan muharebe şeklidir. ve eninde sonunda buna baş vurulmak gerekir. Harb edenlerden en zayıfı, rakibinin kendisine her fırsat verişinde bu vasıtayı kullanacaktır. Taarruz zihniyetinde, vakur üstünlük hissi hâkimdir, ve bu histir ki iyi idare edilmiş bir taarruza, hattâ sayıca üstün bir düşmana karşı bile, münakaşa götürmez bir üstünlük verir.

DENİZALTI VE HAVA HARBİ

Denizaltı harbini, yani bitaraf gemilerin bile harb bolgesine girdikleri zaman muharib denizaltı gemileri tarafından batırıldığı bir harbi kaldırmak için yapılmış olan teşebbüsler, saf bir temenniden ibaret kalacaktır. Harb eden devletlerin sivil halkının tayyareler tarafından bombardıman edilmemesini istemek için de kaziye aynıdır. Mutlak harb esnasında harekетlerden doğacak lüzumlar, ve mevcudiyetinin muhafazası hususunda bir milletin gayretleri denizaltı ve hava harblarının kaldırılmasını istiyen bedava ve nazari dileklerden çok başka türlü bir ehemiyete sahibtir. Esaser denizaltı gemileriyle tayyareler, eski bloküs şeklini baştanbaşa değiştirmiştirler.

HARB İLANINA LÜZUM YOK

Bir harba, mutlaka harb ilan ederek başlanması lüzumuna inanmak bir hatadır. Japonya 1844 de Çin'e, ve 1904 de Rusyaya karşı muharebe ye Çin ve rus gemilerine doğrudan doğruya taarruz etmek suretile başladı. Bunun gibi, ingilizler de Boerlere karşı mücadelelerinde aynı şekilde hareket ettiler. Alman Başvekili Bethman - Holweg'in Rusya ve Fransaya harb ilan ediş şekilleri hâlâ hatırlardadır. Bu ilanı harb metinleri düşman propagandasına, düşmanın maneviyatını yükseltmiş ve bizimkini zayıflatmıştır. Umumiyetle, milletler tecavüz harbını anlamazlar ve ancak meşru müdafaa harbına hak verirler. Halbuki, bir ilanı harbta, tecavüz arzusu kolayca farkedilir. 1914 de, gerçekten garbta bir taarruz yapıldı ve alman milleti bizim bir tecavüz ve bu itibarla fetih harbı yaptığımıza inandı ve bu hal, onda mevcudiyeti için mücadele etmek hissini yıktı. Alman milleti, bize kabul ettirilmiş olan harbın, ezilmek istemezsek ancak taarruz şeklinde yapılması lüzumunu anlamamıştı ve bunu anlıyacak tarzda bir terbiye de almamıştı. Halkın önceden hazırlanması o kadar lüzumludur ki bütün millet, her ferdiyle harba, ancak kendi mevcudiyeti mevzubahs olduğuna inandığı zaman iştirak eder.

SEFERBERLİK

Harb kararından hemen sonra, hava ordusu, süvari fırkaları ve bazı topçu kıtaları, hafif deniz kuvvetleri ve nakliye kıtaları hazır bulunmak gerektir. ordunun diğer unsurlarının seferberliği de süratle takib edilmelidir. Kara ordusunun diğer nevileri, hava ve deniz ordularının geri kalan kısımları, ikinci günü harekete hazır halde olmalıdır. Üçüncüden beşinci güne kadar sulh zamanında mevcud bütün kıtalar, kuvvetlendirilmiş olarak, hazırlıklarını bitirmiş bulunmalıdırlar.

İhtiyatlar için daha birkaç günlük mühlet verilir. Aynı zamanda "erzatz - taburlar" teşkil edilir.

Bu mühletleri, mazinin tecrübelerine istinaden tayin ediyorum. Askeri teşekküller sulh zamanında ne kadar hazırlıklı bulunurlarsa, seferberlikleri o nisbette hızlı olur. Fransa, hazardaki ordusunu çok kısa bir zamanda seferber hale koyabilir.

HARB PLANI

Orduların esas teşekkülüne her zaman uygun gelecek şu basit kaideden başka reçete yoktur: Dünyanın hiç bir ordusu, katî neticeyi almaya niyet ettiği noktada hiç bir zaman kâfi derecede kuvvetli olamıyacaktır. Harb sahasının diğer noktalarında teraziye ancak pek lüzumlu kuvvetler atılmalıdır. Lüzumlu olduğu yerde, merhametsizce bir iradeyle, son tüfeğe kadar kullanmalıdır. Vahimliği meydanda olan bazı imkânlara karşı gözlerini kapamak için insanda büyük bir ruh kuvveti olmalıdır.

Seferberlik talimatının bunun dar çerçevesini aşmamasına dikkat etmelidir. Gerçi, seferberlik sahasında kıtaların toplanma şekilleriyle müstakbel hareketleri önceden tahmin etmek doğrudur. Fakat hiç bir zaman, harekâtın ilerleyişi hususundaki plânlar düşmanın vaziyetine dair ilk haberlerden ötesine götürülmemelidir. Burada teorik düşünceler nihayet bulur ve harbın realitesi başlar. Bu realite, plânların aynen tatbikinden ziyade düşmanın zâflarından faydalanılmasını ister. Umumî bir plân çizilmişse bu iyidir, fakat düşmanın seferberlik plânındaki vaziyete uygun olarak hareket etmesi her zaman beklenemez.

ORDU ŞEFLERİ

En büyük askeri şef, zekâsı, iradesi ve yüreğiyle, milletinin varlığı mevzubahs olan mutlak harbı idare edecek olan adamdır. Hiç kimse, onu, üzerine aldığı büyük mesuliyetin yükünden kurtaramaz. Mutlak harbı idare edecek olan bütün milletin hayatına hâkim olmalıdır.

Hayatın her sahasında, karar verecek olan en yüksek şefin iradesidir. Harekâtı idare edecek olan adamın hakikî bir ordu şefi olup olmadığını ancak harb gösterebilir.

Şu veya bu sebeble, şefin, kâfi bir otoriteye sahib olmadığı veya fazla genc olduğu vesilesiyle ikinci veya üçüncü derecede bir mevkie sahib olmasına asla cevaz verilemez.

Hakiki ordu şefleri bir milletin hayatında nadirdir. Sulh zamanındaki şefin harba da uyup uymıyacağını ancak harb gösterebilir. Millet böyle bir şefe, ancak mukadderatını tamamen onun eline vermek suretiyle lâyık olur. O zaman şef ve millet biribirlerini tamamlarlar; aksi halde, şef hiç bir işe yaramaz.

Sezarca bir çılgınlık veya bir rejimin çılgınlığı

Ludendorf'un bu eseri münasebetiyle tanınmış Sovyet yazarı B. Karl Radek İzvestiya gazetesinde şunları yazıyor:

Alman subayları arasında pek çok onur bulmuş olan Ludendorf'un "Mutlak harb" isimli eserinin intişarını, alman gazeteleri sükûtla geçiştiriyorlar.

Büyük harbta, alman ordularının hakıkatte başkumandanlığını etmiş olan, ve bugün Almanyanın iktidar mevkiindeki partisiyle arasındaki görüş ihtilaflarına rağmen, harb bakanlığının daha ölmeden hatırasına heykeller diktiği adama karşı alman gazetelerinin neden böyle bir tavur takındıklarını, bu makaleyi okuduktan sonra, okurlar anlıyacaklardır.

Ludendorf'un harbtan sonraki hayatı ve fikirleri ne kadar şahsî unsurlara sahib olsa da, bu kitab, yalnız yazarının tutulmuş olduğu bir deliliğin ifadesi değildir; birçok bakımdan alman faşizminin ve bu yüksek kumanda makamlarının fikirlerini aksettirmektedir.

Alman hükümetinin, bizzat Ludendorf gibi, bu kitabta yazarın şahsi fikirlerini ifade etmiş olduğunu iddia edebileceği aşikârdır. Fakat alman hükümeti, her türlü şahsî fikirleri, ve hususiyle harbın aleyhine çevrilmiş fikirleri istediği zaman susturabileceğini göstermiş olduğu için bu neviden bir beyanatın hiç bir kıymeti yoktur. (Yalnız komünist değil, sadece sulh dostu binlerce almanın toplama kamplarında inleyişi ve tanınmış yazar Karl Osetski'nin çektiği ıstırablar bunun en iyi delilidir). Bu ölçüsüz vahşilik propagandasının neşrine izin verirken alman hükümeti, propagandanın on binlerce alman subayı üzerinde yapacağı tesiri pekâlâ müdriktir.

General Ludendorf'un çılgınlığı

1887 - 88 tarihlerinde Veliahd Friedrich hastalığı münasebetiyle San Remo'da

ÇEMBERLEYNİN HATIRALARI

Numara: 8 — *Türkçeye çeviren: Hikmet TUNA*

"Von Treitschke, "17 inci asrın sonlarına doğru, İngilterenin, Prusyayı desiselerle aldatarak, kendine fayda temin ettiğine, gökten bile lanet yağıyor" diye aynen kullandığı sözleriyle ve sadakatsiz *"Albion"* aleyhindeki gala güniyle takrirlerine tekrar başladı."

O tarihlerde *Hohenzollern* (Hohentsolern) lerden bir prensin, hangi bahtı kara ingiliz prensesi ile evli olduğunu şimdi pek iyi hatırlıyamıyorum; lakin, zavallı *Lady*'nin hatırasına *Treitschke*'nin hiddetle savurduğu sövüp saymalar hâlâ kulağımdan çıkmadı.

Hakikatte ise bunda, veliahd *Friedrich* (Fridrih) in karısına karşı bir hücum gizli idi. Zaten dinleyiciler de kendisini bu tarzda anlamışlar ve var kuvvetle alkışlamışlardı. Bu ders salonu, bir ingilizin rahat oturabileceği bir yer değildi.

İKİNCİ WİLHELM ve BİSMARCK

Veliahd'in hastalığı, istikabeli de gölgelendirdi. 18 sonteşrin tarihiyle İngiltere'ye gönderdiğim mektubta şunları yazıyordum:

"Umudsuzluk içinde yatan Veliahdin hastalığı dolayısiyle, burada, herkes bitkin ve ezilmiş bir haldedir. Hele liberallerin hali çok berbad. Veliahd, onların son umudu idi. Liderlerinden biri olan Dr. *Bamberger*, bugünlerde bana, kendilerine inen darbelerden, bir bu darbenin eksik aklmış olduğunu kaydederek, şimdi de asker oyunlarından başka bir şey düşünmiyen ve hususiyle, mahmuzlarını haketmek hırsı peşinde koşan, koyu muhafazakâr bir subay olan prens *Wilhelm*'in veliahdliği karşısında tedbirli davranmak mecburiyetinde olduklarını söyledi.

Doktor *Bamberger:* "Allah *Bismarck*'a uzun ömür versin, diye dua etmek zorundayız,, diyordu.

Partisi, Başvekil tarafından ayaklar altına alınmış olan bir adamın bunu söylemesi, çok şaşılacak bir şeydir. Mukadderatın ne acı istihzası!

Fakat o, *Bismarck*'ın, başka hiç kimsenin cesaret edemiyeceği şekilde, prens *Wilhelm*'i ele alabileceğini hissediyor.."

***

1888 şubatı sonunda Berlin'den ayrıldım. 9 martta da ihtiyar imparator öldü. Onun arkasından imparator dünyaya gözlerini kapadı. Üzerinden iki yıl geçmemişti ki, ihtiyar dümenci *Bismarck*'ın pabuçları dama atıldı ve imparator ikinci *Wilhelm* de, artık hiç bir manii kalmıyan tehlikeli saltanatını sürmeğe başladı.

1908 DE ALMAN BÜYÜK ELÇİSİ İLE BİR GÖRÜŞME

[Bu tarihte Almanyanın Londra Büyük Elçisi bulunan Kont *Wolft - Metternich* (Volf - Meternih) ile görüşen *Sir Austen Chamberlain* (Sir Osten Çemberleyn), ingiliz parlamentosunda *ünyonist* partisinin ileri gelen şahsiyetlerinden idi. Bu görüşme, dünya harbından önceki yıllar içinde çok nazik bir devreye girmiş olan Alman - İngiliz münasebetlerini aydınlatmaktadır. Hattâ bazı bakımlardan, bugünün dünya hâdiseleriyle de yakından alâkadardır.] - *Mütercim* -

1908 yılı mayısının son günlerinde *Cambridge* (Kembriç) de bulunuyordum. Hiç beklemediğim bir anda, ingiliz sarayının bahçesinde *Charles Waldstein* (Çarls Valdştayn) ile, o tarihlerde Almanyanın Londra Büyük elçisi bulunan Kont *Metternich*'e rastgeldim. *Charles Valdstein,* Cambridge üniversitesi profesörü ve daha sonraları da *Sir Charles Valston* diye tanınmıştır.

Metternich, vikendi *Waldstein'la* birlikte geçiriyordu. *Waldstein* benden, ertesi gün öğle yemeğini birlikte yememizi rica etti. Karım da bana refakat ettiğinden, ilk önce kabul etmek istemedim. Fakat, beni bir kenara çekerek, bu daveti, benimle sükûnet içinde görüşmek istiyen Alman Büyük Elçisinin ısrarı üzerine yaptığını söyleyince, ben de bunun üzerine peki dedim.

(Sonu var)

yalnız azgın bir askeri spesiyalist'in çılgınlığı değildir. Onun harb telakkisi, bir memleket burjuvazisinin harbı hazırlamaktan başka bir sıyasa takib edemiyeceğine kanaat getirdiği zaman iktidar mevkiini eline alan façizmin kendi kaba tabiatinin ifadesidir.

Ludendorf yüksek subaylar, generaller namına söz söyliyor. Yabancı gazetelerin haberlerinden biliyoruz ki alman askeri makamları, faşistlerin bir parti sıfatiyle sahib oldukları kuvvetin harbı yapmak için kâfi derecede otorite gösteremiyeceği kanatını bildirmek fırsatını bulmuşlardır. Bunlar, Hitler, Göring ve müstakbel başkumandan Ludendorf'dan mürekkeb ve bu sonuncunun elinde fiilî iktidarı toplıyacak bir üçlerin teşkili fikrini ileri sürmüşlerdi. Ludendorf bu neviden bir uzlaşma şeklinin aleyhinde bulunuyor. Çıkardığı büroşürde, nasyonal - sosyalist partisinin ve Hitler'in isimlerini bile zikretmiyor. Sadece, Almanyayı başkumandanın emrine vermek lüzumunu ilân ediyor. Bunu kendini "kurtarıcı" sanan bir ihtiyarın sayıklaması telakki etmek bir hata olur. Alman façist partisiyle askeri makamları arasındaki anlaşmazlıklar hakkında haberlerin ehemiyetini mübaleğalandırmak isteyenlerle daima mücadele ettik. Yüksek kumanda heyetinin faşistlerin kendisine yaptıkları hizmetleri takdir ettiği ve hükümet üzerinde nüfuzunu artırmak istemekle beraber, şimdilik onun yerini almak istemediği hususunda ısrar ettik. Fakat harb halinde askeri bir diktatörlük kurarak faşistlerden yalnız polis ve propaganda ajanı olarak faydalanmak hususundaki bir temayülü görmemek de bir hatâ olur. Alman hükümetinin Ludendorf'un büroşürünü toplatmaya karar vermemiş olması keyfiyeti de bu kitabta ifade edilmiş olan temayülün kuvvetini hiçe saymadığını gösterir.

Bu askerî diktatörlük temayülleri, ki doğrudan doğruya façizmin tahrib harbı telakkisinden çıkmaktadır, Ludendorf'un kitabındaki en mühim noktadır.

İnsanlığın üzerine nasıl bir harb tehlikesinin kalktığını ve bu harbın, nasıl, kendi fantasmagorisinden başka her şeyi ihmal eden bir çılgınlık manzarası, dünyaya hükmeden bir Almanya çılgınca hayali şekline girdiğini gösteren bu kitabı Avrupa ve bütün dünya tanımalıdır.

Bu kitab, aynı zamanda, dünyayı tehdid eden bu düşmanın hiç bir ideolojiye sahib olmadığını da gösteriyor.

Ludendorfun bu kitabında fazla miktarda Sezarca şahsî çılgınlık vardır, fakat onun asıl karakteri ölmekte olan bir sosyal rejimin karakteridir. Bu rejim, ruhça ve bedence sıhatte, çalışma ve namuslu fikirler dünyasını inşa eden ve insanlık davasına olan bağlılıklariyle temeyyüz etmekten başka bir şey düşünmiyen insanların dünyasına hükmettiğini göremiyecektir.

Bibliyografya

Türkofis ekonomik enformasyon bülteni

Türkofis her ayın birinde ve 16 sında çıkacak olan ekonomik enformasyon bülteninin ilk sayısını beş gün evvel bize vermiştir.

Son yıl içinde, iç ve dış ticaretimize ve ekonomimize aid her eyi ve göynümüzü kabartan haberin yanı başında Türkofisi görmekteyiz. Celal Bayar'ın ekonomi ve ticaretinin, kendinden beklediği büyük ve sistematik gelişini, degerli çalışmasının eline bıraktığı Türkofis, bülteninin başına, kuruluşunun ve çalışmasının parolası olan Atatürk'ün şu direktifini almıştır: "İktısat savaşı devam ediyor. Uzun sürecektir. Fakat bunda da muhakkak muzaffer olacağız....."

Bültendeki şumullü ve geniş malûmat, rakama dayanan haberler, ekonomimizin miyarı olan mevzular; bize, Türkofis'in bu büyük savaşlara nasıl bir iman ve idealist hüviyetiyle çalıştığını anlatmaktadır. Normal mecmua boyundaki 24 sayfanın içine sığdırılmış olan ve hepsi birden bize on beş günün ekonomi tarihini veren bültende şunları kolaylıkla ve geniş ölçüde bulabiliyoruz;

Türkiyenin ekonomik vaziyeti, ihracat maddelerimizin durumları, dahili ve harici rekolte vaziyetleri, iç ve dış piyasa haberleri ve hareketleri, ecnebî, millî ve beynelmilel ticaret mukaveleleri v anlaşmaları esasları, muhtelif memleketlerin haricî ticaret poletikaları, memleket itibariyle ekonomik ve istatistik malûmat, ticarî mevzuat, nakliye işleri, nakliye vasıtaları ve tarifeleri, gümrük kanun ve nizamnameleri, gümrük tarifelerindeki değişiklikler, malî kanun ve nizamnameler, muhtelif memleketlerde para ve ithâlat takayyüdatı millî ve milletler arası sergi ve panayırlar, Turizm haberleri, alım satım ve müracaatlar ve bir kelime ile harici ticaretimizle alâkalı her nevî malûmat.

Muayyen bir sayıya inhisar etmeyib hepimizin günlük hayatımıza giren bütün bu bilğileri bir arada toplıyan bu neşriyatı sevinçle selâmlarız. Baskısı ile beraber tertib şeklinin ilerki sayılarda daha beğendirici ve tatmin edici olacağını umduğumuz bülten, kendi bıranşi içinde tek ve eşsiz bir eser halinde neşriyat âlemine girmektedir.

Ülkü

İkincikânun tarihli 35 inci sayısı her zamanki gibi olgun ve güzel bir münderecatla çıkmıştır. Bu sayının başyazısı İsmet İnönü tarafından millî ekonomi ve artırma haftasında halkevinde verilmiş olan nutuktur. Millî ekonominin çok umud ve ferah verici gelişimini izah eden bu çok değerli yazıdan sonra İbrahim Necmi Dilmen'in Güneş Dil teorisi hakkındaki yazısı gelmektedir. Türk dili tetkiklerine yepyeni bir ufuk açmış olan ve bütün lengistik çalışmalarına vereceği veçheyle beynelmilel bir kıymet kazanacak olan bu teoriyi B. Dilmen herkesin anlıyacağı bir sarahatla izah etmektedir. B. Hilmi Bâki Kunter "Vakfiyelerin tarih ve sosyoloji bakımından önemi,, isimli yazısında tarihimizde vakıf usulünün oynadığı rolü anlatıyor. Bundan sonra gelen yazılar şunlardır: Enver Behnan Şapolyo (Necib Asım), H. Namık Orkun (Necib Asım), Rahmi Apak (Türk sporunun yeni yükümleri), Behçet Güney (Çiftçiye öğütler), Celal Arif Alagöz (Demir sanayii), F. Celal Güven (Kubilay günü), K. Ünal (Ayın politikası), Abdülkadir (Köy ve köylüler), Nusret Köymen (Köycülük çalışmaları), Kâmuran Bozkır (Kubilay için), Dr. Samid Ali (Yeraltı zenginliklerini fizik aracı ile bulmak),

Halkevleri dergileri.

Ülkü bu sayısına ilâve olarak Receb Peker'in 1934 - 35 senelerinde Ankara ve İstanbul üniversitelerinde vermiş olduğu İNKLİLAB DERSLERİ notlarını ayrı bir cild halinde vermektedir. Ve inkılâbı geniş bir vukuf ve salâhiyetle izah eden bu çok değerli dersleri bizzat dilemek imkânını bulamamış olanlar, Ülkünün bu çok yerinde teşebbüsiyle, iz bir cild halinde okuyabileceklerdir. 80 sayfalık mecmua bu suretle okurlarına 120 sayfalık güzel bir armağan ver. olmaktadır.

Ülkü'yü bütün okurlarımıza cand tavsiye ederiz.

Yurd

Partinin bütün köylerimize armaganı olarak neşredilen ve son sayısında tirajı 57.000 nüshayı bulmuş olan bu çok değerli halk ve köylü gazetesinin 15 ikinci kânun, tarihli 53 üncü sayısı çıkmıştır.

Dıvar sayfasında "indirilen hayvanlar vergisi,, yeni açılan dil, tarih, coğrafya fakültesi, ve kurulmakta olan mer ve kâğıd fabrikaları hakkında büyük kıtada resimler ve harflerle en lüzumlu malûmatı veren gazetenin elde oku için olan yüzünde "Atatürk'e suikasd yapmaya yeltenenlerin muhakemesi, köylüye ve göçmenlere dağıtılan buğday, taşınması yasak olmıyan silâhlar e diğer günün haberleri yanında, kuduz hastalığının mahiyet, sebeb ve tedavisi, kuru tarım hakkında malumat ve fenni tütüncülüğün izahı gibi köylünün bilgisini arttıracak pek lüzumlu yazılar vardır. Temiz bir şekilde yazılan, resimlenen ve basılan gazete hakikaten vücudu duyulan bir boşluğu doldurmaktadır.

Geçen yıl yapılan asfalt yollar

935 yılı Ankara caddelerinin asfalta çevrilmesi bakımından çok verimli geçmiştir. Ankara - Kırşehir başlangıç ve birleşme yolları 412807 lira ile ve beş senelik daimî tamiri hil olmak üzere ihale edilmiştir.

Esas iş olan Makadam şose inşaatiyle beton asfalt kaplaması ve İncesu deresinin rozekomettu ile eksosına büyük bir faaliyetle çalışılmış, dört ay içinde 60 bin metre murabbaı asfalt kaplama yapılmış, bu suretle hakimiyeti Milliye meydanı - İstasyon - Postahane - Havuzbaşı ve İstiklâl caddesi makadam şose ve asfalt beton işleri tamamen bitirilmiştir.

Asfalt işleri bir kısım yerde parke kaldırım üzerine yapılmış ve beher metre murabbaına vasatî olarak 130 kilo asfalt sarfedilmiştir.

Profil ve plânı tadil edilen yollar makadam şose yapılarak üzerine metre murabbaına vasatî 108 kilo beton asfaltı sarfedilmiştir.

Yapılan 60 bin metre murabbaı asfaltın 20 bin metre murabbaı parke kaldırım üzerine yapılmış ve mütebaki 32 bin metre murabbaı da makadam şose üzerine dökülmüştür. Bu asfalt işleri için kaldırım üzerine 3460 ton ve şose üzerine 3465 ton beton asfalt sarfedilmiştir ki, ceman 7096 ton yapmaktadır.

Bu büyük iş için Ankara'da Hathas inşaat şirketinde mevcud asfalt fabrikası kâfi gelmemiş ve İsviçrede müteahhid tarafından günde 100 ton asfalt yapacak yeni bir fabrika sipariş edilerek kısa bir müddette faaliyete geçirilmiştir.

Bundan başka Sıhiye Vekâleti önünden ayrılarak Dikmen'e gidecek olan 20 metre genişliğinde şosenin 655 metre uzunluğunda tesviyei turabiyesi ve sınai imalâtı yapılmış yalnız 480 metre uzunluğu makadam şose olarak bitirilmiştir.

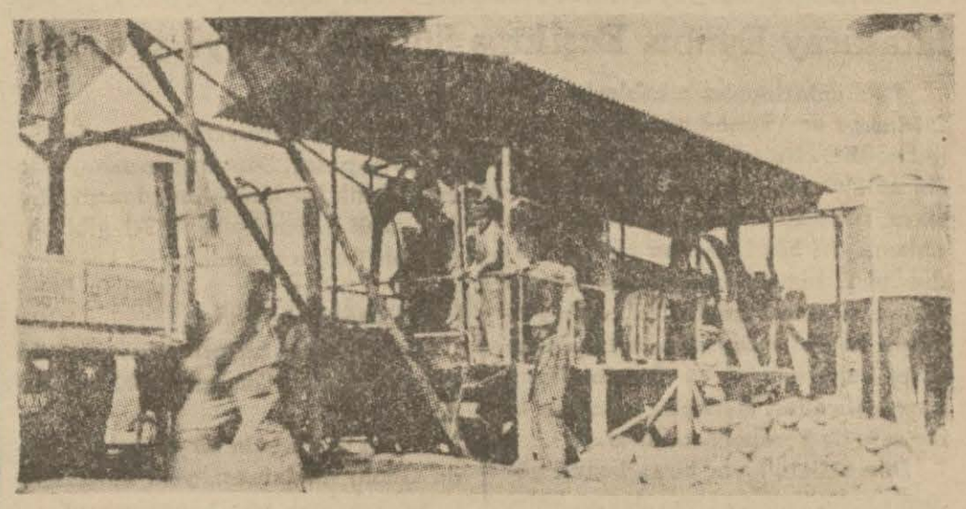

Asfalt fabrikasın dan bir görünüş.

Bu yıl bu kısmın da makadam şosesi ile beton asfalt kaplaması yapılacaktır.

Bunlardan başka aynı yolların trotuvarlarında 23 bin metre murabbaı 0,10 metre kalınlığında ve 150 dozajlı beton yapılmış ve bunların asfalt kaplama işi bu yıla bırakılmıştır.

Yalnız bir tecrübe olmak üzere Kamutay caddesi trotuvarlarında 0.10 metre kalınlığında beton üzerine beher metre murabbaına vasatı 50 kilogram olmak üzere 2460 metre kadar beton sarfiyatı yapılmıştır.

İncesu yatağında pis suları almak üzere 0.60X0.50 ebadında bir mecra yaptırılması kararlaştırılmış ve bu sene 230 metrelik bir kısmı bitirilmiştir. Taşan suları almak üzere şibimünharif maktalı olarak rozekomettu plaklariyle kaplaması kararlaştırılmış ve plâkların hepsi hazırlanarak kaplama işi bu yıla bırakılmıştır. Bu işler için Avrupadan hususî makinalar sipariş edilerek Akköprü civarındaki şantiyede faaliyete geçirilmiştir.

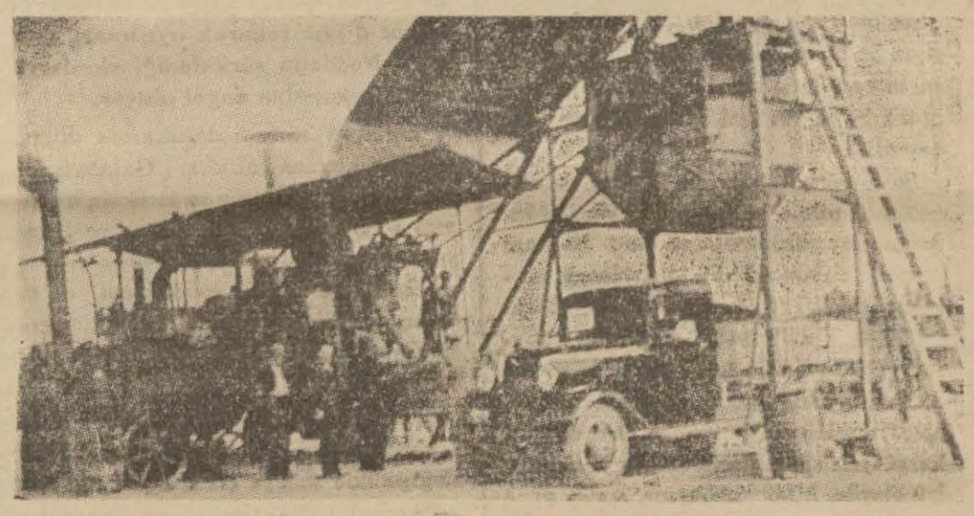

Isviçreden yeni getirtilen asfalt fabrıkası

ULUS'un romanı: Tefrika: 91

Kırmızı Zanbak

Yazan: Anatol FRANS
Türkçeye çeviren: Nasuhi BAYDAR

Bankacı sordu:

— Bertiye, siz bu projenin katî olarak aleyhinde misiniz

Bertiye başını önüne iğdi.

Montessüi, ayağa kalkarak elini mebusun omuzuna koydu:

— Azizim Bertiye, bana öyle geliyor ki kabine parlamento toplantı devresinin başlangıcında düşecektir.

Kızına yaklaştı:

— Lö Menil'den acayip bir mektub aldım.

Terez kalkıp bilardo salonunun kapısını kapadı.

Dediğine bakılırsa hava cereyanlarından korkuyordu.

Montessüi devam etti:

— Tuhaf bir mektub. Lö Menil avlanmak için Juvanvil'e gelmiyor. Rozbud adında, seksen tonilatoluk bir yat almış. Akdenizde gemicilik ediyor ve bundan sonra yalnız deniz üzerinde yaşamak istiyormuş. Yazık. Av idaresini en iyi bilen odur.

Bilardoda yenip dost olduktan sonra, kendisine yaşayış ve hizmetçi sayısına dayanan bir verginin tehlikelerini anlatan kont Marten'le birlikte, Döşartr bu sırada içeri giriyordu.

XXXI

Solgun bir kış güneşi, Sen nehrinin sislerini delerek, yemek salonunun kapıları üzerindeki Udri köpeklerini aydınlatıyordu.

Madam Marten'in sağında mebus, eski Adliye Nazırı, eski Başvekil Garen ve solunda da senatör Mösyö Luvayye ve Mösyö Marten - Bellem'in sağında da Mösyö Bertiye d'Eyzel vardı. Montessüi'nin tahmin etmiş olduğu gibi kabine, dört gün önce düşmüştü. Daha o sabah Elize sarayına çağrılmış olan Garen bir kabine kurmak vazifesini kabul etmişti. O akşam Cumur Reisine arzedilecek olan tertibi, hem yemek yiyor hem de hazırlıyorlardı. Onlar bir takım isimlerden bahsederken Terez de hususî hayatının hayallerini gözlerinin önüne getiriyordu.

Parlamento açılır açılmaz kocasiyle birlikte Paris'e dönmüştü ve o zamandan beri sihirli bir ömür sürüyordu.

Jak onu seviyordu; ihtiras ve şefkatin, ustaca tecrübe ve acemice tecessüsün haz verici bir halitasiyle seviyordu. Jak sinirli, kolay hiddetlenir, kaygılı idi. Fakat mizacındaki bu değişikliğin neşesine daha çok kıymet veriyordu. Bir alev gibi birdenbire parlıyan bu artist neşe, aşkı küçümsemeksizin okşıyordu. Ve dostunun bu zeki gülüşü Terez için eşsiz bir zevk kaynağı oluyordu. Terez onun sevincli kaprislerine ve laübalice fantezilerine pek tabiî olarak ilâve ettiği bu zevk emniyetini ondan hiç ummazdı. İlk zamanlarda Jak ancak yeknasak ve hazin bir ateşlilik göstermişti. Ve yalnız bunlar onu hükmü altına almasına yetmişti. Fakat o vakitten beri Terez Jak'ta neşeli, geniş ve çeşidli bir ruh, şehvette eşsiz bir zariflik, bütün ruhu etle okşamak, memnun etmek vergisi keşfetmişti.

Garen bağırdı:

— Ahenkli bir kabineyi herkes ister. Fakat parlamentodaki türlü hıziblere mahsus temayüllerden de ilham almak lâzımdır.

Kaygılı idi. Kendi çıkarmış olduğu sayısınca engelle dört yanının çevrilmiş olduğunu sanıyordu. İş arkadaşları bile kendisine aleyhtar oluyorlardı.

Kont Marten yeni kabinenin yeni zihniyeti tatmin etmesini istiyordu.

— Listeniz, menşe ve temayül bakımından biribirlerinden çok farklı adamlardan teşekkül ediyor. İmdi, cumuriyet hükümetine görüş birliğini sokmak imkânı, yani zarureti bu son yıllar politika tarihinin belki başlıca hâdisesidir, dedi.

— Azizim Garen, bunlar, zaten sizin nadir bir talakatle müdafaa etmiş olduğunuz fikirlerdir.

Mösyö Bertiye d'Eyzel susuyordu.

Senatör Luvayye, parmakları arasında ekmek içi yuvarlıyordu. Birahanelerin eski aşinası olduğundan ancak böyle ekmek içi yuvarlıyarak, yahut şişe mantarı keserek düşünebiliyordu. Alt tarafından kirli bir sakalın sallandığı kırmızı suratını kaldırarak:

— Söyledim, fakat bana inanmak istemediler. Kırallık taraftarı sağ cenahın ortadan kaldırılması cumuriyet partisi için tamir edilmez bir felaket olmuştur. Ona karşı hükümet ediliyordu. Bir hükümetin hakikî dayanağı, karşı partidir. İmparatorluk orleancılara ve bize karşı, 16 mayıs hükümeti cumuriyetçilere karşı devleti idare etmistir. Onlardan daha bahtsız olduğumuz için biz de sağ cenaha karşı çalıstık. Tehdidci, saf, kudretsiz, genis, namuslu ve halkça sevilmez olan sağ cenah ne iyi bir muhalifetti. Bu bilinemedi. Ve sonra, sunu da söylivelim ki her şey eskiyip üzülüyor. Bununla beraber, herhangi bir seye karsı hükümet etmek de lâzımdır. Tam on beş yıl sağ cenahın bize devamlı bir cömerdlikle yapmış olduğu vardımı bugün bize ancak sosyalistler yapabilir. Fakat onlar da çok zavıftırlar. Onları kuvvetlendirmek, büyütmek ve bir parti haline getirmek gerektir. Su dakikada bu, dahiliye nazırının ilk vazifesidir.

(Sonu var)

Dünkü spor hareketleri

Ankara Gücü - Çankaya berabere kaldılar
Muhafız Gücünün atlı yürüyüşü
Elma dağındaki gezinti

İstanbul şampiyonası maçlarında Güneş Hilâli, Galatasaray Eyubu, Beşiktaş Süleymaniyeyi yendiler

Dün anlattığımız sebeblerle, Galatasaray ve Fenerbahçe kulüpleri gelmediler. Bu maçlara ön ayak olan iki kulübümüz, Ankara gücü ve Çankaya, lik maçlarının geri bırakılması dolayısiyle, boş kalan bu pazarı doldurdular. İdman cemiyetleri ittifakı birinci ve ikinci reisleri BB. Aziz Akyürek ve Halid Bayrağın ortaya koyduğu kupa için A ve B takımlarını karşılaştırdılar. Neticede, takımlar birer sayı ile berabere kaldılar.

Dün sabah, hava biraz bozuk görünüyordu. Fakat öğleye doğru, baharı andıran bir gün başladı. İyi bir hale getirilen, Ankara gücü alanı, bu maçları seyre gelenlerle dolmuştu. Birçok genç istidadlar yetiştiren B. takımlarının maçı 1-1 neticelendi.

Birinci takımlar maçı, hakem beşiktaşlı Nurinin idaresinde oynandı. Birinci devrenin sonlarına doğru çankayalılar bir gol yaptılar. İkinci devrede Ankara Gücü penaltıdan kazandığı bir golle beraberliği temin etti. Oyun umumiyetle mütevazin cereyan etmiştir. Yalnız, ikinci devrenin sonlarına yakın, iki taraf da, güzel başladıkları oyunu, fena bir yana doğru sürüklemeğe başladılar. Fakat oyun çabuk bitti ve iki takım, kupayı alamaksızın sahadan ayrıldılar. Maç başka bir gün tekrar edilecektir.

Muhafız Gücünün gezintisi

Muhafız Gücü dün çok muvaffakiyetli bir yürüyüş yaptı. Elli kilometreyi aşan bu biniş, bize, gün geçtikçe yayılan ve kuvvetlenen bu ata sporumuzun yarını için büyük ümidler müjdeliyen bir şey oldu.

Sabah saat dokuzda Kavaklıderede toplanan atlılar yetmiş kadar vardı. Muhafız Alayı Komutanı ve Güç Başkanı Yarbay Tekçe'nin yönetimi altında harekete geçildi. Çankaya üzerinden Mehye köyü, Yakub Battal, Kosunlar köyleri geçildi. Kafilenin geçişi bu köylerde candan misafirseverlik gösterilerine yol açıyordu. Köyün dışından kendilerini karşılayan sporcular arasında konuşmalar oluyor, biraz duruluyor, sonra gene yola devam olunuyor.

Tam bir intizam içinde geçen yürüyüş binicileri saat on üçe doğru Kayaşa vardırdı. Burada hazırlanmış olan sofralar, temiz ve sağlam havanın acıktırdığı midelere güzel bir ziyafet çektiler. Şarkılar ve kahkahalar arasında geçen yemekten sonra dinlenildi.

Dönüş, gidişten daha neşeli oldu. Şose takib edilerek yüründü. Cebeci üzerinden şehre girildi. Yenişehirde biniş bitmişti. Yarbay Tekçe bugünkü yürüyüşe katılanlara teşekkür etti ve sporcular yerlerine dağıldılar.

Dünkü binişin cidden takdire değen tarafı, intizamı ve binicilerin sona kadar yorgunluk eseri göstermemeleridir. Önümüzdeki haftalarda daha uzun yürüyüşler bekliyebiliriz. ATLI

Elmadağındaki gezinti

Dün Altmordu ve Gençlerbirliğinden 15 kişilik bir kayakçı kafilesi, başlarında BB. Orhan Şeref Apak ve Asım Kurt olduğu halde Elma dağına gitmişlerdir. Battal köyüne kadar, tarihî kaptı kaçtılarla giden kayakçılar, akşam geç vakte kadar uzaklara kadar giden ve bir metreye yaklaşan karlar üzerinde kaymışlardır. Şehirde akşam üzeri yağmur yağarken, orada alabildiğine kar yağmakta idi. Kayakçılar, gelecek hafta, cumartesi akşamı şehirden hareket edecekler ve geceyi Battal köyünde geçireceklerdir. Kafile gelecek hafta kırk kişi olacaktır.

İstanbuldaki maçlar

İstanbul, 19 (A.A.) — İstanbul futbol şampiyonası maçlarına bugün de devam edildi. Havanın kısmen yağışlı olmasına rağmen sahalar güzeldi ve maçlar oldukça kalabalık bir meraklı yığını tarafından takib edildi.

Taksim stadında:

Günün ilk maçını Sümer sporla Ortaköy yaptılar. Sümer spor sahaya dokuz kişilik bir kadro ile çıkmıştı. Bunun tabiî neticesi olarak 7-1 gibi büyük bir farkla yenildi.

Güneş - Hilal maçı

İkinci maçı birinci kümenin iki genç uzvu olan Güneşle Hilâl oynadılar.

Oyun mütevazin bir şekilde başladı. Güneş müdafaası, yeni kalecisine iş bırakmamak için bütün gayretiyle çalışıyordu.

38. ci dakikada Güneş'in sol içi, sıkı bir inişi kuvvetli bir şutla tamamladı ve Güneş birinci devreyi 1-0 galib vaziyette bitirdi.

İkinci devrede iki taraf da gol çıkarmak için uğraştılar. Fakat talisizlikle karışan bir beceriksizlik muhakkak golle bitecek fırsatların kaçmasına sebeb oldu ve maç birinci devredeki netice ile bitti.

Galatasaray - Eyüb maçı

Sonuncu maç Galatasaray ile Eyübü karşılaştırıyordu.

Oyuna galatasaraylılar başladılar. İlk akın çok canlı idi. Eyüb müdafaası bu akını güçlükle çevirdi. İlk dakikalardan itibaren Galatasaray akınlarının Eyüb kalesini sardıklarını ve üst üste hücumlarla zorladıklarını görüyoruz. Fakat Eyüb müdafaasının canını dişine takarak oynaması, çok vakit Necdetin sürüklediği akınların netice vermesine engel oluyor.

Oyunun 25 inci dakikasına doğru aldığı manzara tuhaftı: Galatasarayın akıncıları cansız ve isteksiz bir oyun oynıyorlardı. Necdet'in ve Danyal'ın indirdikleri top ortada daima eziliyor ve Eyüb müdafaası uzun vuruşlarla oyunun merkezi sikletini gene Galatasaray yarı sahasına aktarıyorlardı.

Birinci devre 0 - 0 beraberlikle bitti.

İkinci devrede Galatasaray küçük bir değişiklikle sahaya çıktı. Bülend'le Fazıl yerlerini değiştirmişlerdi. Oyun, bu yer değişikliğinden ziyade Galtasaray hücum hattındaki ruh değişikliğini gösterecek bir şekilde başladı. Sarı - kırmızılılar birdenbire Eyublulları bir çenber içine aldılar ve sıkı şutlarla kaleyi bombardımana başadılar.

İlk golü, 11 inci dakikada, bir hakem atışının doğurduğu fırsatı iyi kullanan Bülend attı. Bu gol, mağlûb vaziyete düşmemek için bütün hıziyle çalışan Eyub müdafaasının maneviyatını cidden sarstı. Nitekim biraz sonra Fazıl'ın ikinci Galatasaray golünü çıkardığını görüyoruz.

Mağlûbiyeti artık kabul eden Eyub fazla gol yememek hırsiyle yeniden canlandı. Bu canlanış o kadar ani oldu ki, şaşırmak sırası bu sefer Galatasaray'a düştü. Sağ açık Mehmet, Lütfi ile Osman'ın arasından sıyrılarak takımına bir gol kaznadırdı. Bu gol Galatasaray'ın gayretini kamçıladı. Üstüste hücumlar, aşağı yukarı ekseriyetle golle neticeniyordu. Eşfak üçüncü, Necdet dördüncü ve penaltıdan beşinci, gene Bülend altıncı ve Necded yedinci golleri çıkardılar.

Oyunun bitmesine yakın Eyublular penaltıdan bir gol daha attılar ve maç 7 - 2 Galatasarayın lehine bitti.

Şeref stadında:

İlk maç Anadoluhisar - Altmordu arasında idi. Anadoluhisarlılar bu maçı 2 - 1 kazandılar.

Beşiktaş - Süleymaniye maçı

Beşiktaş - Süleymaniye maçı sonuncu karşılaşma idi.

Beşiktaşın hâkim oyunu altında geçen birinic devre, Hüsnünün firikikten attığı tek golle 1 - 0 Beşiktaş'ın lehine bitti. İkinci devrede beşiktaşlılar Suphi ve Şeref'in ayağiyle iki gol daha çıkardılar ve maçı 3 - 0 kaazndılar.

Londra halkı heyecan içinde

Kıralın zâfının hızla arttığı söyleniyor

Prens dö Gal, başbakan B. Baldvinle vaziyeti görüştü

(Başı 1. inci sayfada)

Londra, 19 (A.A.) — Gece ortalarında dolaşan bir şayiaya göre kıralın zâfı süratle artmağa başlamıştır. Bu haber, ne teyid ve ne tekzib edilmiştir.

Londrada heyecan

Londra, 19 (A.A.) — Heyecan fevkalâdedir. Sabahın ilk saatlerinden itibaren Buckingham sarayının etrafında bir takım gruplar teşekkül etmeye başlamıştır. Fakat, dün ikinci

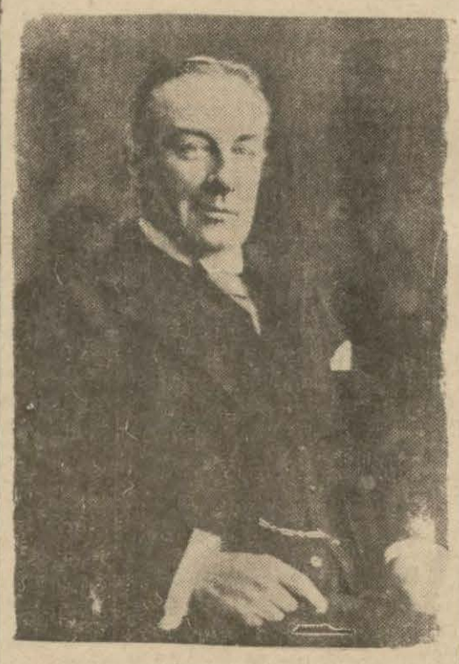

Naiblik meclisine gireceklerden: Başbakan B. Baldvin

denberi yeni bülten asılmamıştır ve bu haber yokluğu, halkın endişesini eksiltmekten ziyade artırmaktadır.

Londra, 19 (A.A.) — Kıralın sıhı vaziyeti Londrada büyük bir heyecan uyandırmaktadır. Öğleden sonra geç vakte kadar her sınıftan büyük bir halk yığını, sıhat raporlarının yapıştırıldığı Bukingham sarayının kapılarına toplanmış, kalmışlardır. Gazetelerin hususî tabılarını halk kapışmıştır.

Küçük Prenses Elizabet ve Margrit'in Sandiringham'dan Londraya getirildikleri haberi halkı bilhassa heyecana düşürmüştür. Bunda, son sıhat raporunun da teyid ettiği kaygı sebebleri görülmektedir. Bütün katolik kiliseleri kıralın iyileşmesi için dua etmek emrini almışlardır. Her tarafta kıralın 1928 de de ağır hastalandığı ve fakat doktorları tarafından kurtarılmış olduğu düşünülerek teselli aranmaktadır.

Londra, 19 (A.A.) — Kıralın sıhi vaziyeti dolayısiyle başbakan Baldvin, hafta tatilinden vaz geçerek Londrada kalmıştır.

Kıralın sıhati hakkında tebliğler.

Londra, 19 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, dün 15.30 da neşredilen tebliğden beri kıral'ın ahvali sıhiyesinde hiçbir değişiklik olmamıştır. Bu sabah Sandringhamda bir rapor neşredilecekti. Doktorlar bütün geceyi hastanın kapısı önünde geçirmişlerdir.

Londra, 19 (A.A.) — Bugün öğle üzeri neşredilen bir raporda kıralın geceyi buhranlı geçirmiş olmakla beraber kuvvetini muhafaza ettiği bildirilmektedir.

Londra, 19 (A.A.) — Bu akşam saat 22 de neşrolunan tabib raporunda, kıralın bugünü sükûnetle geçirdiği ve vaziyetinde hiç bir değişiklik olmadığı bildirilmektedir.

Sandringham sarayına gidenler.

Londra, 19 (A.A.) — Dük dö Kent ile Kanterburi başpeskoposu, Sandringham şatosuna hareket etmişlerdir. Saray mahfilleri, başpeskoposun kıralın başucuna resmi bir vazife ifa etmek için değil, daha ziyade onun eski dostu sıfatiyle gelmekte olduğunu beyan etmektedirler.

Prens dö Gal ile Dük D'york bu sabah otomobille Londra'ya hareket etmişlerdir.

Prens dö Gal-Baldvin konuşması

Londra, 19 (A.A.) — Veliaht bugün başbakan Baldvin ile bir mülâkatta bulunmuştur.

Bu mülâkat, kıralın sıhati ve bunun neticesinde ortaya çıkan vaziyet üzerinde cereyan etmiştir. Veliahtın bu münasebetle hastalık uzun zaman devam ederse, bir naiblik meclisi kurulması lüzumundan da bahsettiği sanılmaktadır.

Fransız diplomatları arasında değişiklikler

Paris, 19 (A.A) — Figaro gazetesine göre, liplomasî mahfilleri, yakında diplomatlar arasında ehemiyetli değişiklikler yapılacağından bahsetmektedirler. Bu bapta dış işleri bakanlığında hazırlıklar yapılmaktadır. Bu çevenlere göre, değişiklikler şu şekilde olacaktır:

Fransanın İspanyadaki büyük elçisi B. Herret ile Türkiyedeki büyük elçisi B. Kammerer, kendilerine hususî bir takım vazifeler verilmek üzere bakanlık emrine alınacaklardır. Fas'daki genel vali Bay Ponso'nun İspanyaya büyük elçi olarak gönderileceği ve yerine şimdiki Tunus genel valisi Bay Peyrutonun tayin edileceği söylenmektedir.

Tunus genel valiliği için dış işleri bakanlığı Afrika şubesi direktörü B. Sen Kenten ile Viyana orta elçisi B. Püoк'un isimleri söylenmektedir. Türkiyedeki büyük elçiliğin Bükreş elçisi B. Ormesson'a tevdi edileceği ve yerine Atina elçisi B. Tierri'nin gönderileceği beyan edilmektedir.

B. Bek'in nutku ve İzvestia

Moskova, 19 (A.A.) — Radek, İzvestiya gazetesinde Polonya dı bakanı Bek'in son nutku hakkında tefsirlerde bulunarak, bakanın Sovyet - Polonya münasebetlerini hemen hemen sükûtla geçiştirmeyi ihtiyatlı bulduğunu söylemekte ve bunun, Molotof tarafından Sovyetler merkezî icra komitesi toplantısında Lehistanın, japon - alman askeri bloku ile anlaşmış olduğuna dair yaptığı telmihe rağmen böyle olduğunu kaydetmektedir.

Radek, bu sükûtta Molotof'un iddialarının bir teyidini görmekte ve "Doyçe Algemayne Saytung" un alman ve Polonya görüşlerinin bir olduğuna dair 16 sonkânun sayısındaki yazıyı da delil göstererek, Sovyet Rusyanın teklif ettiği karşılıklı yardım projesini gerek Almanyanın, gerek Polonyanın Sovyetlere karşı aynı düşünce ile reddettiklerini yazmaktadır.

Pars ve Anadolu Ajanslarının işbirliği

İran Dış Bakanı, B. Arasın söylediklerine dostça sözlerle cevab verdi

Tahran, 19 (A.A.) — Ekselans Tevfik Rüştü Aras'ın göndermiş olduğu dostça telgrafnameye cevab olmak üzere aşağıdaki beyanatın Anadolu Ajansına iblağ edilmesini dış işleri bakanı B. Kâzımi Han, Pars Ajansından rica etmiştir:

" — Aziz dostum ve arkadaşım Ekselans Tevfik Rüştü Aras gibi ben de Anadolu ve Pars ajansları arasında haberler teatisinin iki kardeş milletin, türklerle iranlıların yekdiğerini daha eyi tanımaları nisbetinde biribirlerine daha ziyade yaklaşmaları ve biribirlerini daha iyi takdir etmeleri gibi kıymetli ve feyizli bir netice vereceğine tamamiyle kani bulunmaktayım. İki ajans arasındaki dostane münasebetlerin ve müteakabil rabıtaların günden güne daha ziyade inkişafa mazhar olması için en hararetli temennilerde bulunurum. Bu kıymetli fırsattan istifade ederek Anadolu ajansından asil türk milletine ve onun şerefli reisine samimi sevgilerimi ve en hürmetkâr tazimlerimi iblağ etmesini rica ederim.„

Türk Maarif cemiyeti toplantısı

Türk Maarif cemiyetinin umumi merkez kurulu cuma günü başbakanlık yönetgeri Kemal Gedeleçin reisliği altında cemiyet merkezinde toplanarak cemiyetin 1935 malî yılı zarfındaki hesaplarile yaptığı işler incelenmiştir. Bu inceleme sonunda cemiyetin 1935 malî yılı içinde 165832 lira 16 kuruş gelir elde ettiği ve masrafın da 119635 lira 15 kuruş olduğu anlaşılarak yönetim kurulunun faaliyetinden dolayı teşekkür edilmesine karar verilmiştir.

Bundan sonra cemiyetin hesab müfettişliğine Ordu saylavı Muhittin Baha Parsın intihabı oy birliğiyle kabul edilmiş ve cemiyetin öteki hususları ile Ankarada yapılacak mekteb binası hakkında görüşülerek kararlar alınmış ve toplantıya son verilmiştir.

Harbiyeyi 1906 da bitirenlerin şöleni

Harbiyeyi 1906 da (1322) bitirenler, cumartesi akşamı Orduevinde, kendi aralarında bir şölen tertib etmişlerdir. Şölende bu sene mezunlarından Tümgeneral Veysel ve Malatya mebusu B. Mahmud Nedim ve elliye yakın subaymız hazır bulunmuştur. Gençliklerinin birkaç yılını aynı gaye için, bir arada geçiren ve her biri şimdi bir memleket işinde çalışan bu eski arkadaşlar, mekteb hatıralarını anarak aralarında iyi bir gece geçirmişlerdir. Cumartesi akşamları, subaylarımız ve aylelerinin, ordu evinde toplanma günleri olduğundan, eve gelenler 1906 lıların bu samimî şölenini gıbta ve iftiharla seyretmişlerdir.

Dün Darüşşefakalılar toplandılar

Dün, Ankaradaki darüşşefakalılar İstanbuldaki mezunlar kurumunun bir şubesini açmak üzere belediye salonunda saat on dörtte toplanmışlardır. Bu toplantıda Darüşşefakanın memlekete olan hizmetleri anılmış ve kurumun memlekete daha faydalı olabilmesi için bir kol halinde ayrıca halkevine darüşşefakalıların üye yazılmaları teklif edilmiş, 150 kişilik bir kütlenin hararetli alkışlarile kabul edilmiştir.

Toplantıda bulunanlar Darüşşefakadaki hatıralarını sevgi ile anmışlardır.

Bundan sonra idare heyeti seçimi yapıldı. Devlet şûrası azalarından Halil İbrahim, Kamutay büdce encümeni başkâtibi Nuri, Ankara otomatik telefon müdürü Sâdi, Divanı muhasebattan Ramazan ve baytar Salih murakabe heyetine de divan mürakiblerinden Atıf ve Millî emlâk müdür muavini Rasim seçilmişlerdir. Kongre heyeti Atatürk'e, İsmet İnönüne ve Kamutay başkanına sevgi ve saygılarını telgrafla bildirmeğe karar vererek dağılmıştır.

Kaloriferli - Konforlu
Kiralık daire
Yenişehir, Yugoslavya Sefareti yanında, geniş 7 ve 3 odalı KONFORLU, KALORİFERLİ, MANZARALI iki daire kiralık.
Telefon: 2250. Hayri.
1—200

Hayat suyu bundan böyle birer tenekelik kaplar içinde ve belediye kontrol kurşunile mühürlü her türlü şüpheden âri olarak bütün temizliği ve safiyeti ile müşterilerine sunulacaktır. Yenişehir çevresinde tevziat daha fazla semtinin şerefile mütenasip temiz bir kamyonla yapılacaktır.

Kızılay Karahisar maden suyunu ve İstanbul memba sularını da bu kamyondan ve 1775 telefon numarasile Cihan otelinden isteye bilirsiniz.

Daktilo aranıyor

Emlâk ve Eytam Bankasından:

İyi fransızca bilir ve makinede gayet çabuk yazar bir daktilo aranıyor. Stenografi bilenler tercih edilir. Arzu edenlerin Bankamız Genel sekreterliğine müracaatları. 1—213

Ankara İnhisarlar baş müdürlüğünden:

Ankarada Barut Deposu Erazisinde yaptırılacak küçük tecrit deposunun keşif bedeli (454) lira (71) kuruştur. Bu iş pazarlıkla yaptırılacaktır. İhale 22 K. sani çarşamba günü saat 14 de yapılacaktır. Şeraiti anlamak istiyenlerin Ankara İnhisarlar Başmüdürlüğüne müracaat eylemeleri. (15) 1—50

Jandarma genel komutanlığı Ankara satın alma komisyonundan

Evsafına uygun ve bir kilosuna (31) otuz bir lira fiyat biçilmiş olan (150) kilo kloridrat dö kinin açık eksiltme ile 27-1-936 pazartesi saat (15) de satın alınacaktır. Şartname parasız komisyondan verilir. Eksiltmeye girecekler (348) lira (75) kuruşluk ilk teminat makbuzu veya banka mektubunu eksiltme gün ve saatına kadar Ankara jandarma genel komutanlığı kurağındaki komisyona vermeleri. (46) 1—116

Ankara ticaret ve sanayi odası başkanlığından:

Avrupaya seyahat edecek tüccarların nazarı dikkatine:

Avrupaya seyahat edeceklerin atideki şerait dahilinde lâekal on gün evvel Odaya müracaat etmeleri lâzımdır.

1 — Seyahat edecek kimsenin ismi
2 — " " Adresi
3 — Odadaki kayıt numarası ve tarihi
4 — Mesleki
5 — Seyahatin gayesi
6 — Seyahat edeceği memleketler
7 — Bu memleketlerde ziyaret edeceği fabrika, müessese veya Ticarethanelerin ayrı ayrı isimleri.

Bu yedi maddede yazılı hususat odaya verilecek arzuhalde sarahaten zikredilmek lâzımdır. 1—181

Maliye Vekâletinden

1 — 2257 No: lu madenî ufaklık para kanununa tevfikan Devlet alacaklarına 54 kuruştan alınmakta olan beher mecidiyenin Gümüş fiatının tenezzülü hesabile kırk dört kuruşa indirilmiş ve bu fiat üzerinden kabul edilmesi için malsandıklarına tebliğat yapılmıştır.

2 — Cümhuriyet Merkez Bankasınca satın alınmakta olan beher on gram meskûk ve gayri meskûk halis gümüş badema yirmi iki kuruşa satın alınacaktır. (76) 1—172

Muğla ilbaylığından:

Köyceğiz - Fethiye yolunun Köyceğiz - Dalama Köprüsü arasında 64+000 - 86+110 kilometrelerinde 28412 lira keşif bedelli ... Kaldırım ve imalâtı sınaiye inşaatının kapalı zarf usulile eksiltmesi 27-1-936 pazartesi günü saat on beşde Muğla vilâyeti makamında Daimî Encümen tarafından yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak 142 kuruş mukabilinde Muğla Nafıa Dairesinden alınabilir.

Muvakkat teminat 2130 lira 90 kuruştur.

İsteklilerin kanunen serbest iş alabilecek mühendis olması veya aşağı 10000 liralık imalâtı sınaiyesi mevcut şoseyi iyi bir şekilde bitirdiğine dair ehliyei fenniye vesikası göstremesi, bu vesikayı göstermiyen isteklilerin teahhüt edeceği işin bütün fennî hususat ve kanunî mesuliyetini deruhte decek kanunen serbest iş yapabilen bir mühendis göstermesi, ve bu takdirde fennî mesuliyei deruhte eden mühendisin noterlik vasıtasile vereceği teahhütnamenin teklif evrakı arasında bulundurulması lâzımdır. Vilâyet Nafıasından ehliyet vesikası almak istiyenlerin ihale gününden en az sekiz gün evel resmen müracaat ederek ehliyet vesikası almaları lâzımdır. İstekli bir şirket olduğu takdirde:

Eksiltme şartnamesinde yazılı evsafı haiz olması lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektuplarını 27-1-936 pazartesi günü saat on dörde kadar Muğla vilâyetinde eksiltme komisyonu Reisliğine vermeleri lâzımdır. (50) 1—74

REVUE Saat
50 senelik bir tecrübe mahsulüdür.
Her nevi kol ve cep saatleri
Kontörler, Kronograflar
Spor saatleri
Başlıca saatçilerde satılır.

RIZA TEVFİK, Saat Ticarethanesi, Ankara, Bankalar Cad. 8

Ordu Şarbaylığından:

Ordu Belediyesi elektrik santralı için satın alınacak ve keşif bedeli yirmi bir bin lira olan 120 beygirlik Lokomobil - Jeneratör gurubile, transformatör istasyonu ve şebeke malzemesi 15 ikinci kânun 936 tarihinden itibaren 45 gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 28 şubat 936 tarihine raslıyan cuma günü saat 16 da Ordu Belediye dairesinde ve Belediye Encümeni önünde yapılacaktır. Muvakkat teminat 1575 liradır. İstekliler bu işe müteallik evrakı Ordu belediyesinden parasız alabilirler. (88) 1—174

Yazı makinesi alınacak

Türkiye Ziraat Bankasından:

Bankamıza yirmi beş adet standart ve beş adet kırk beş ilâ elli santim şaryolu yazı makinası kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmeye iştirak şartları:

1 — Teklif mektubu (teslim müddeti tasrih edilmelidir).
2 — Görülüp tecrübe edilmek üzere teklif edilecek makinelerden birer adet.
3 — Müteharrik aksamın analiz raporu
4 — % 7,5 teminat akçesi.
5 — Yedek aksamın ayrı ayrı fiat listesi

Ankarada Banka Levazım Müdürlüğüne verilmelidir.

Eksiltme müddeti 23 İkinci kânun akşam saat on dörde kadar Banka tercih hakkını muhafaza eder (27) 1—91

J. Gn. K. Ankara satın alma komisyonundan:

Kapalı zarf eksiltmesinde teklif edilen fiatın pahalı görülmesinden pazarlığa tahvilen 10500 lira tahmin bedelli ikisi büyük altısı küçük sekiz etüv 21. 1. 936 salı günü saat 15 te J. genel komutanlığı kurağında satın alınacaktır.

Şartnamesi parasız komisyondan alınabilecek olan bu pazarlığa girmek istiyenlerin 78750 kuruşluk ilk teminat makbuz veya Banka mektup ve şartnamede yazılı belgelerle birlikte pazarlık gün ve saatında komisyona baş vurmaları. (6) 1—45

Ankara valiliğinden:

Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Umum No.	Metruke No.	Müştemilatı
Boyacı Şam'i oğlu Ali		Ev	15/5346	292	Üç oda halâ mutbah

Yukarda yazılı evin icarı mukaddema talibine ayda on beş lira bedelle ihale edilmiş ise de teahhüdünü ifa etmediğinden ihalesi feshedilerek evin icarı yeniden açık artırmaya konulmuştu. İhale 21-1-936 salı günü saat 15 te yapılacaktır. İsteklilerin şeraiti öğrenmek ve pey sürmek üzere sözü geçen gün ve saatte 7 lira 20 kuruşluk depozito makbuzu ile defterdarlıkta kurulan satış komisyonuna müracaatları. (7) 1—46

Trabzon Elektrik Türk Anonim Şirketinden:

Hey umumiyemizin 17. 1. 935 tarihli içtimamda şirket sermayesinin 360.000 liradan 137.500 liraya tenkisine karar verilerek hisse senetlerimizin kıymeti 10 liradan 5 liraya indirilmiş olduğundan Ticaret Kanununun 397 inci maddesi hükmüne tevfikan hissedarların ellerindeki hisse senetlerini üç ay içinde damgalatmak üzere Trabzonda şirket merkezine tevdi etmeleri lüzumu evvelece ilân edilmişti. Bu müddet 31 mart 936 tarihine kadar uzatılmış olduğundan mezkûr tarihe kadar damgalattırılmıyan hisse senetlerinin yukardaki müddeti kanuniye mucibince iptal edileceği ikinci defa olarak ilân olunur. 1—5773

Devlet Demiryolları ve limanları umum müdürlüğü satınalma komisyonu ilânları

Muhammen bedeli 72,000 lira olan muhtelif küçük yol malzemesi 2/Mart/1936 pazartesi günü saat 15,30 da Ankarada idare binasında kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır. Bu işe girmek istiyenlerin 4850 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 360 ar kuruş mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (73) 1—186

İLAN

Muhammen bedeli 14445 lira olan muhtelifülcins lâstik malzeme 18-2-936 salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1083,38 liralık muvakkat teminatı ve kanunun tayin ettiği vesikalar ile tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Ankarada Malzeme dairesinde ve Haydarpaşada tesellüm ve Sevk Müdürlüğünde parasız olarak dağıtılmaktadır. (112) 1—209

Türk Hava Kurumu
BÜYÜK PİYANGOSU
Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.
4. CÜ KEŞİDE 11 ŞUBAT 1936 DADIR
Büyük ikramiye 35.000 Liradır
Ayrıca: 15.000, 12.000 10.000 liralık ikramiyelerle 20.000 liralık bir mükâfat vardır.

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu ilânları

İLAN

A — Takriben 28900 liralık 170 ton ekmeklik un tekrar eksiltmeye konulmuştur.

B — Şartnamesi resmi bedeli mukabilinde komisyondan alınabilir.

C — Eksiltme 27.1.936 pazartesi günü saat 13 de Trabzon kalesinde satın alma komisyonunda kapalı zarf usuli ile yapılacaktır.

D — muvakkat teminatı 2168 liradır.

E — İstekliler kanunda yazılı vesikaları ile eksiltme saatinden bir saat evel teklif mektuplarını komisyona vermeleri.(57) 1—122

İLAN

Alay eratının ihtiyacı olan 180 bin kilo un şartnamesinde yazılı evsaf ve şerait içinde kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 28800 lira ve ilk teminatı 2160 liradır.

3 — İhalesi 31. 2. Kânun. 936 cuma günü saat on beşte Çorumda ordu evinde yapılacaktır.

4 — İsteklilerin teminat makbuzları ile birlikte teklif zarflarını ihaleren bir saat eveline kadar göndermeleri ve muayyen zamanda kendilerin veya vekillerinin bulunmaları.

5 — Şartnameyi görmek ve aldırmak isteyenler her gün öğleden sonra komisyona müracaat edebilirler. (52) 1—119

İLAN

1 — İstanbul kumandanlığı birlikleri için alınacak olan 40,000 kilo sade yağına verilen fiat komisyonca pahalı görüldüğünden 23-1-936 perşembe günü saat 16 da kapalı zarfla alınacaktır. Muhammen tutarı 38000 liradır. İlk teminatı 2850 liradır. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile 2490 numaralı kanunun 2. 3. üncü maddelerindeki vesaikle birlikte teklif mektuplarını ihaleden en az bir saat eveline kadar Fındıklıdaki komutanlık satın alma komisyonuna vermeleri (14) 1—49

MONTEKARLO GECELERİ
Lilian Harvey — Touilo Karminati

Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti: Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi satın alma komisyonu reisliğinden:

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

1 — Eksiltmeye konulan iş: 7400 lira tahmin bedelli 37 adet At,

2 — Eksiltme 5-2-1936 çarşamba günü saat (11) de Merkez Hıfzıssıhha müessesesinde yapılacaktır.

3 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

4 — İlk teminat miktarı (555.-) lira olup hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğü veznesine yatırılmış olacaktır.

5 — Zarflar ihale saatından bir saat evvel komisyon reisliğine verilmiş olacaktır.

6 — Taliplerin 2490 sayılı kanunun istediği evrakı göstermeleri lâzımdır. (111) 1—222

Askerî Fabrikalar sigorta sandığı reisliğinden:

Askerî fabrikalar sigorta sandığı eczanesi için senelik ecza ve laboratuvar malzemesi alınacaktır. Vereceklerin şartnameyi 1 şubat 1936 gününe kadar sigorta muhasebeciliğinden almaları Ve eksiltme için 3 şubat 1936 pazartesi günü saat 14 de müracaat olunacağı (108) 1—266

Kuruluş 1891 UYANIŞ Servet-i fünun yerine çıkar
44 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankara'da satış yeri A K B A Kitapevidir. Senelik abone 10 lira. Sayısı 20 kuruş

RADYONUZU

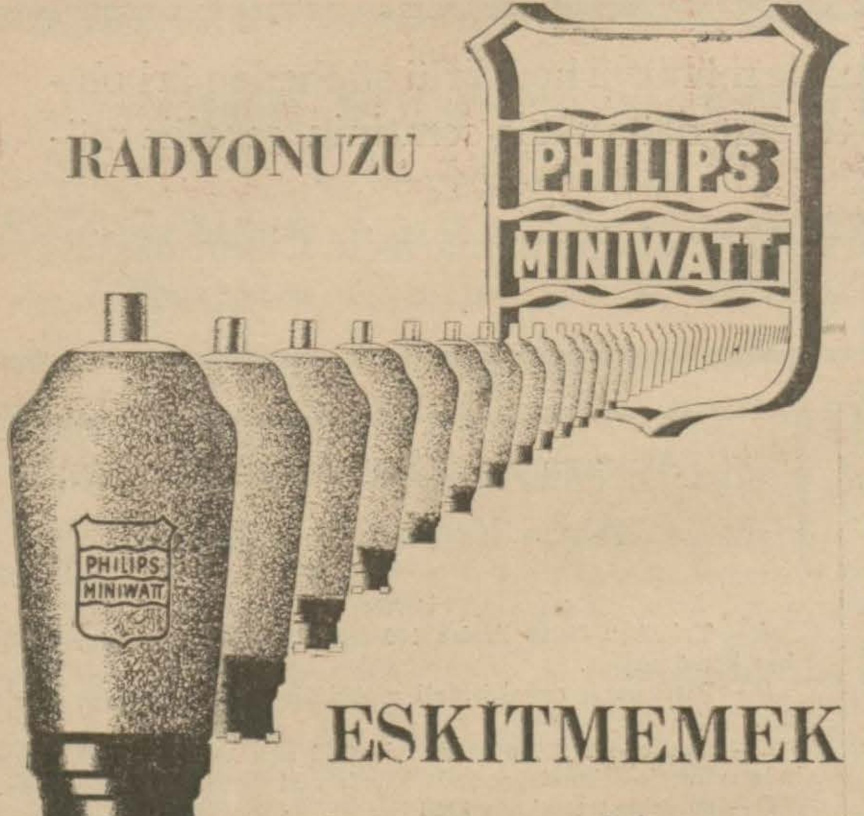

ESKİTMEMEK

için

PHILIPS "MINIWATT"

ile

TAKVİYE EDİNİZ

Ankara şubemizi ziyaret ediniz.

Bankalar caddesi No 45

Türk Philips LTD şirketi İstanbul

Galata - Frenkyan Han. Telgraf: Philips İstanbul

Maliye Vekâletinden:

1 — 1.12.935 tarihinden 31.5.936 tarihine kadar altı ay zarfında Dolmabahçe ve Sarayburnu kırtasiye depolarında teraküm edecek muhtelif ebatta balya kapağı, parça tahta, ambalâj kâğıdı, çember, kırpıntı kâğıt, artırmaya Kabataş rıhtımından mezkûr depolara balya ve sandıkların nakliyesi altı ay müddetle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Ambalâjlara aid şartname Dolmabahçe kırtasiye deposundan alınabilir.

3 — Ambalâjların muhammen kıymeti 1777 lira 50 kuruştur. Nakliyatın muhammen kıymeti 1625 liradır.

4 — İsteklilerden ambalâjların artırmasına iştirak edeceklerin 133 lira 32 kuruş ve nakliyat eksiltmesine iştirak edeceklerin 121 lira 88 kuruş teminatlarile birlikte 5.2.1936 tarihine müsadif çarşamba günü saat onda Dolmabahçe kırtasiye deposunda müteşekkil komisyona müracaatları. (113) 1—234

Jandarma Genel komutanlığı satın alma komisyonundan:

1 — Eldeki vasıflarına uygun (2500) kilo sade ve (500) kilo zeytin yağı eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bir kilosuna (120) kuruş değer biçilen (2500) kilo sade yağının ilk teminat (225) lira ve açık eksiltmesi 5-2-936 çarşamba günü saat onda.

3 —Bir kilosuna elli kuruş değer biçilen (500) kilo zeytin yağının ilk teminatı (18) lira (75) kuruş ve pazarlığı 5.2.1936 çarşamba günü saat (15) de Ankara jandarma genel komutanlığı kurağında komisyonca yapılacaktır.

4 — Şartnameler parasız olarak komisyondan alınabilir. Eksiltme ve pazarlığa girmek istiyenlerin belli vakıtta ilk teminatlarını komisyona vermeleri. (129) 1—236

Hariciye Vekâletinden:

Hariciye vekâletinde 11 inci dereceden mevcut münhal memuriyetlere talimatnamesine tevfikan müsabaka ile memur alınacaktır.

Müsabaka imtihanı 17 şubat 936 pazartesi günü saat 10 da Hariciye vekâletinde yapılacaktır.

Müsabakaya iştirak için, taliplerin memurin kanununun 4 üncü maddesindekilerden başka aşağıda yazılı evsafı da haiz olmaları lâzımdır:

Hukuk, Mülkiye, Ulûmu Siyasiye, İktısadiye ve İçtimaiye ve Fakülte derecesindeki yüksek ticaret mektepleri veya hariciye mesleği ile alâkası bulunan mümasil yüksek mekteplerden birinden mezun olmak:

Müsabaka imtihanı şöyledir:

1 — Hukuku medeniye, hukuku düvel, hukuku hususiyei düvel ,iktısad, maliye ve tarihî siyasî (1815 den zamanımıza kadar) hakkında tahrirî ve şifahî sualler.

2 — Türkçe ve fransızcadan tahrir ve terceme.

3 — Müsabakada üssü mizanı doldurmak şartiyle en fazla numara alanlar kazanmış olacaktır.

Müsavat halinde fransızcadan maada bir ecnebî lisanına vukuf sebebi rüçhandır.

Taliplerin mektep şehadetnameleri, askerlik vesikaları, hüsnü hal ve sıhat şehadetnameleri ile hüviyet cüzdanı veya suretlerini istida ile 1.2.936 akşamına kadar vekâlet zat işleri dairesi şefliğine tevdi eylemeleri ve 17.2.1936 pazartesi günü Ankarada vekâlette hazır bulunmaları ilân olunur. (110) 1—233

Ankara Emniyet direktörlüğünden:

Cinsi	Beher takımı için tahmin edilen fiyat Lira kuruş	Tteminatı Lira kuruş	Eksiltme günü
145 Takım Sivil Elbise	22 00	239 - 25	22-1.936 çarşamba günü saat 15 de

Yukarda cins ve miktarı yazılı sivil Polis memurları için imal edilecek elbiselerin maddeleri karşısında gösterilen günde açık artırma ve eksiltme ile yaptırılacaktır. Şartnamesi Emniyet Direktörlüğünde görülür. İsteklilerin yukarda yazılı muvakkat teminat makbuzu veya banka mektupları ve kanunî belgelerile birlikte o gün ve saatte Direktörlükte müteşekkil komisyona gelmeleri. (4) 1—60

Daima genç daima güzel KANZUK Balsamin kremi

Elli senelik bir maziye malik ve dünyanın her tarafında takdir kazanmış güzellik kremidir. Cildinizin güzellik ve tazeliğini daima muhafaza eder. Balsamin kremi memleketimizin kibar mehafilinde rağbet görmüş ... bir kremdir. Çilleri ve buruşukları izale ederek tene fevkalâde bir cazibe bahseder. Ruhnüvaz kokusu ile avrıca şöhret kazanmıştır. Balsamın kremi kativen kurumaz. Teninizin lâtif tazeliğini, cildinizin cazip taravetini ancak krem Balsamin ile meydana çıkarabilirsiniz. Bir defa Balsamin kullanan başka krem kullanamaz. Tanılmış itriyat mağazaları ile büyük ecza evlerinde bulun...

Millî Müdafaa Vekâleti Satınalma Komisyonu İlânları

BİLİT

1 — Harp Okulu için hepsinebiçilen ederi kırk beş bin beşyüz otuz dört lira olan beş kalem mefruşat kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Şartname, keşif ve resimleri 228 kuruşa M. M. V. Sa. Al. Ko. dan alınır.

3 — Eksiltmeye girecekler, kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki belgelerle 3415 liralık ilk inanç parası mektup veya makbuzlarile birlikte teklif mektuplarını ihale günü olan 31 ikinci kânun 936 cuma günü saat onbirden bir saat evvel M. M. V. satın alma Ko. na vermeleri. (91) 1—177

BİLİT

YAPI: Akköprüde Sıhhiye depolarında yapılacak Etü garajı kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Keşif tutarı: 8896 lira 15 kuruştur. Keşif ve şartnamesi bedeline karşı inşaat şubesinden alınacaktır. İHALESİ: 27-1-936 pazartesi günü saat on birdedir.

İlk teminat 667 lira 21 kuruştur.

Eksiltmeye girecekler ... sayılı kanunun 2,3 cü maddelerinde istenen belgelerle birlikte teminat ve teklif mektuplarını havi zarflar ihale saatından en geç bir saat evveline kadar M. M. V. satınalma komisyonuna versinler ve lüzum görülen fennî ehliyetnamelerin alınması için de 19-1-936 tarihine kadar Bayındırlık Bakanlığına müracaat etsinler. (54) 1—125

BİLİT

1 — Alınacak olan 65 mahruti çadır açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Hepsinin biçilen ederi 4225 lira ilk inanç parası 317 liradır.

3 — İhalesi 3-2-936 pazartesi günü saat 11 dedir.

4 — Şartname ve evsafını görmek istiyenlerin her gün, eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerindeki istenilen bilgelerile birlikte ihale günü M. M. V. satın alma komisyonuna varmaları. (78) 1—163

BİLİT

1 — Hepsine bicilen eder otuz bin lira olan yedi ilâ on bin tane kilim kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 27 ikinci kânun 936 pazartesi günü saat 15 dedir.

3 — İlk inanç parası 2250 lira ve şartnamesi 150 kuruşa M. M. V. satınalma Ko. dan alınır.

4 — Eksiltmeye girecekler kanunî ilk inanç parası mektup veya makbuzlarile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evel M. M. V. satınalma ko. na vermeleri. (44) 1—115

Türk Antrasiti

Toptan ve perakende satışlar

Müracaat yeri: Işıklar caddesinde

Adapazarı

Türk Ticaret Bankası

Telefon 2316

Kiralık apartıman

Yenişehirde Mımar Kemalettin mektebi yakınında okula sokağında 18 No. lu apartımanın beş odalı üst katile üç odalı alt katı kiralıktır. Üst kat mobilyasile de verilebilir. İçindekilere müracaat. 1—214

Bir kâtib istiyoruz

Usulü defteriye vakıf bir kâtibe ihtiyaç vardır. Sabahtan akşama kadar vazifesinde bulunması lâzımdır.

Halid çinkıllı - Postane arkası

İş arıyor

Paristen mezun bir türk inşaat ve nafıa mühendisi, yapı veya bayındırlık işlerile meşgul olan müesseselerde vazife arıyor. Fransız, alman ve ingiliz lisanlarına vakıftır. Referansları vardır.

Adres: A. S. Posta kutusu 249 Ankara

Möbleli Kiralık Ev

Yenişehirde Ertürk sokağında 9 No. lu yatak, yemek odaları, salon, v.s. Müracaat içindekilere.. 1—219

Doktor Ali Maruf Ünver

DERİ, FİRENGİ VE BELSOĞUKLUĞU HASTALIKLARI MÜTEHASSISI

Tabakhane caddesi başında Altıntaş sokak No. 17. Hastalarını hergün 9 - 13 ve 15 - 20 ye kadar kabul eder. Telefon: 1298

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri Falih Rıfkı ATAY
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü Nasuhi BAYDAR
Çankırı caddesi civarında Ulus Basımevinde basılmıştır.

Nafıa Vekâletinden:

Betonarme köprü inşaatı eksiltme ilânıdır:

Gaziantep vilayetinde Kilis - İslahiye yolu üzerinde (24300) lira keşif bedelli AFERİN köprü inşaatının kapalı zarf usulile eksiltmesi 11.2.1936 salı günü saat 16 da Nafıa vekâleti şose ve köprüler reisliği eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (121) kuruş mukabilinde şose ve köprüler reisliğinden alınabilir. Muvakkat teminat (1822) lira (50) kuruştur.

İsteklilerin yapmış oldukları işlere aid vesikaları eksiltmeden en az sekiz gün evel göstererek Nafıa vekâletinden ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

Teklif mektuplarının 11.2.1936 salı günü saat 15 e kadar Ankarada şose ve köprüler reisliğine verilmesi lâzımdır. (80) 1—232

Ankara şehri İçme Su komisyonundan:

1 — Ankara şehri dahilinde bir kısım su borusu döşemesi işi ve döşenecek su borularile sair malzemenin tedariki kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işin keşif bedeli 97206 lira 72 kuruştur.

3 — İstekliler bu işe aid fennî ve münakasa şartnamelerini, projelerini, mukavele projesini, boru tedarikine aid listeleri ve sair evrakı 5 lira mukabilinde Ankaradan içme su komisyonu muhasebesinden alabilirler.

4 — Eksiltme kapalı zarfla 9.3.1936 tarihine rastlayan pazartesi günü saat on beşte Ankarada Anafartalar caddesindeki Vehbi Koç apartımanının 3 üncü katında İçme su komisyonu dairesinde yapılacaktır.

5 — Teklif mektupları ihale tarihi olan 9.3.1936 pazartesi günü saat on dörde kadar Ankarada İçme su komisyonuna makbuz mukabilinde verilmiş bulunacaktır.

6 — İsteklilerin işbu eksiltmeye iştirak edebilmesi için (6111) lira muvakkat teminatla eksiltme şartnamesinde yazıldığı veçhile bu gibi işleri yaptıklarını gösterir tasdikli fennî ehliyet nümunelerini teklif mektuplarile birlikte vereceklerdir. (114) 1—235

P.T.T. Bina ve Levazım müdürlüğünden.

İdare ihtiyacı için gümrük anbarında teslim şartile dört bin lira muhammen kıymetli mikdar, tip, marka ve evsafı şartnamelerinde yazılı on dokuz kalemde iki yüz elli üç parça Akkü ve pil levazımı ile 1200 kilo hamızı kibrit, otuz kilo Anti asit boya ve 30 metre lâstik borunun 13.2.936 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 15 de açık eksiltme ile münakasası Ankarada P. T. T. U. Müdürlük mübayaa komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin 300 liralık muvakkat teminatlarını idare veznesine yatırıp alacakları makbuz veya kanunen muteber Banka teminat mektubu ile 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde yazılı vesikaları ile tayin olunan tarih ve saatta mezkûr komisyona müracaatları lâzımdır.

Parasız verilecek şartnameler Ankarada Levazım Müdürlüğünden, İstanbulda Levazım Ayniyat Muavinliğinden alınabilir. (3748) 1—112

SİNEMALAR

YENİ

BU GECE

Zevk - Neş'e - Güzellik ve emsalsiz bir ses

Cennette Hırsız

Kitty Carlisle — Bing Krosby

Fransızca sözlü

KULÜP

BU GÜN BU GECE

İnsan gözünün bu güne kadar rastlamadığı büyük harika filmi

Dantenin Cehennemi

Dante Alighier'ın ölmez eserinden